

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
198. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1933. évi szeptember 1

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postaltalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Maniu a saját szomorúságának énekesé

Némi lehangoltsággal vesszük tudomásul, hogy a kormányválsággal kapcsolatban az eshetőséggel bíró, jövődó miniszterelnök-ként emlegetett politikusok névsorában Maniu is szerepel. Ahhoz, hogy Vajda távozzék, többségieknek és kisebbségieknek egyaránt sok érdeke fűződik. Ahhoz ellenben, hogy helyét Maniu foglalja el, semmi érdek és kívánság sem látszik kapcsolódni. Legkevésbé pedig kisebbségi érdek, vagy kívánság. Egykor pedig még a magyarságnak sok okkal oly kétkedő tömege is beteges reménykedéssel, jóhiszeműséggel, mintegy rajongással várta Maniu kormányra kerülését.

A Messiás azonban nem hozott semmit sem. Rengeteg ígérettel és kötelezvénnyel érkezett ugyan, de még a leghitványabb bonokat sem váltotta be. Amikor a magyar megbízottak jelentkeztek nála a kiállított váltókkal, Maniu halványan, bizonytalanul, dadogva, tépelődve, habozva, félszegen dörzsölte a kezét:

— En megtenném... de mit szél majd hozza a román közvélemény?

Akkor, amikor Gyulafehérvárra egyszerű hívással 300.000 embert gyűjtött össze, a mikor az emberek patológiusan hódoltak előtte, boldogok voltak, ha látták, sirtak, ha egy szót szolt hozzájuk, úgy csókolták ruhája szegélyét, mint a prófétaét szokták, akkor Maniu bizonytalanul, tehetetlenül, köldök-nézőbb volt, mint egy diktátortípus, akinek összesen 30 híve van.

Lehet, hogy jószándéku volt, de nem volt ezzel szemben harcos, alkotó, bátor, öntudatos, önértékes, következetes. S nem is újított semmit, sem szociális, sem politikai, sem gazdasági vonalon. Óriási végtelen lehetőségei voltak, de semmit sem használt ki, engedte a dolgokat elcségyesedni, lezúllani, megrothadni, hogy végül is a pártja odáig érjen, ahová ma ért:

Az ostromállapottal megbélyegzett kormányzati akcióig.

Ilyenképpen azután elkopott az a Messiás-vagyon, amit évtizedek zsugori munkájával gyűjtött össze és az embereknek elfanyalodik az arcuk, ha azt hallják, hogy Vajda megy, de Maniu jön, a rendszer pedig marad.

— Egyik tizenkilenc, a másik egy híján husz! — ennyi az egész megjegyzés.

Ha azonban nem örülünk is kinevezésének, ha helyrehozhatatlanul elveszítette is előttünk és a tömegek előtt a kormányzati akaratába és tehetségébe vetett hitet, el kell ismernünk azt, hogy Maniu mérhetetlen erkölcsi vagyonszámból mégis megmentett egy kincset: az egyéni tisztességében való közhitet.

Mi sem hinnők azt, hogy a budaesonyi csődbejutott személyével kapcsolatban bármily piszkos ügylet is felemlíthető lenne.

Ezért azután visszatetszik nekünk az a balkáni metódus, amivel a liberálisok, — a kik még folyton tartanak Maniutól, — bele akarják keverni a Skoda-per mocskába.

Ocsmány, ellenszenves játék zajlik itt le. Az Universul kisét közöl le annak a bizonyítására, hogy Maniu többibben is találkozott Seletzkivel.

Tegyük fel, hogy a klisé nem hamisítvány és a találkozások valóban megtörténtek. Mit bizonyít ez? Azt, hogy a miniszterelnök, aki végső fokon mégis csak a legilletékesebb ügyrendelési kérdésekben, tanácskozott az ügyszállító gyár megbízottjával.

Ez nem kompromittáló, hanem természetes.

Azonban feltehetjük azt is, hogy a klisé hamisítvány. Bukarestben nem válogatósak az eszközökben. S az Universul sem szokott kényeskedni. Egyidőben, sokan emlékezhetünk még rá, dokumentumok fényképét közzéte, így igazolván, hogy Lupu Moszkva megbízottja. Valamivel később ugyancsak közölte, hogy a klisé hamisítvány, és a klisével igazolta, hogy

KÜLÖNÖS VÁLSÁG-MÉRLEG

Nincsen alkalmas párt, amelyik a kormányzást átvehetné

Nem sikerült a két liberális-párt egyesítése

Helyzetjelentés, amelyből senkisé kombinálhat

Bukarest, augusztus 31.

A kormányválság problémája nagy lépéssel, negatív lépéssel haladt előre: Bratianu György és Sassu volt miniszter között létrejött a találkozás a két liberális párt kibékülési és összeolvadási kísérletével kapcsolatban. A tanácskozás eredménytelenül végződött, ami a kormány sikerének fogható fel.

A bukaresti lapok még egyöntetűen azt írják, hogy a válság akut és valószínűtlen az, hogy Vajdáék megússzák a krízist. Kétségtelen, hogy a kormány helyzete még csak távolról sem kecsegtető. A nemzeti-parasztpártot súlyos belső huzakodások öldöklék. A vezéri és miniszterelnöki tiszt körül nyílt harc folyik már Maniu és egykori adjutánsa, Vajda között. Már pedig az ilyen tisztviselőkért való marakodások legtöbbször gyilkos hatások: megsemmisítettek, porrá zúztak, eltüntettek már egy román pártot, amely pedig sokkal erősebb, erkölcsösebb, céltudatosabb volt, mint a mai kormány-párt: a konzervatív pártot.

Külpolitikai sikertelenség, belpolitikai eredménytelenség, belső civódás, fejtelenség, népszerűtlenség: jobb bizonyítványt nem lehet kiállítani a mai kormányzatról. Ennek ellenére sem hisszük azt, hogy a kabinet hamarosan távozna: a leszerelt és tehetetlen Vajdákat hatalmon tartja az, hogy nincsen utódjuk.

Ha seregszemlét tartunk a szereplő politikai pártok és vezetők fölött, akkor egészen vigasztalan képet kapunk.

Averescu pártja Goga kiváltságának következtében kettészakadt. Maga a marsall — az időközben bekövetkezett béke ellenére — még mindig feszült viszonyban van az udvarral. De függetlenül ettől, a problémák megoldására nincsen a pártnak programja, annyira nincs, hogy maga Averescu sem igényli a hatalmat, amit nyíltan hangoztat is.

Goga a maga párttörredékével nem tekinthető kormányképes politikusként. Amúgy is a szélsőségeken keresgél, Hitler és Mussolini irányában tapogató, kalandos fordulatoktól várja a beérkezését.

Lupu eléggé népszerű, de pénzügyi programja, amely az inflációban csúszkodik ki, szöges ellentétben van az egyetemes állami s az udvar által is szentesített pénzpótláival.

Juniánál hasonló bajok vannak, eltekintve attól, hogy pártja szervezési mun-

Mihalache Dobrudza egy részét 20 ezer léváért eladta a bulgároknak. Később okiratokat talált annak a bizonyítására, hogy Vajda Sándor Budapest fizetett bérére. Ugyancsak hamisnak bizonyult az a fotográfia is, amely a szerencsétlen Bujort orosz terroristák között ábrázolta.

Fototechnikailag az Universul mindig kiszolgált az országot. Lehet, hogy most is csak trükkökről van szó.

A másik oldala a kérdésnek viszont az, hogy Radu Rosetti ügyvéd, Románia legelső, legtekintélyesebb jogásza, nyílt vádat emelt,

kálatainak még csak a kezdetén tart s ő maga sem óhajt kormányra kerülni még.

A szociáldemokrata párt nem udvarokpes még Romániában, eltekintve attól, hogy e pártot szintén súlyos belső válság bomlasztja. Egyik csoportja éppen most vált ki és két parlamenti képviselővel együtt átalított a Gelehrter-féle független szociálistákhoz.

Cuza, illetőleg Codreanu — hazardjátékos — játszanak. Egyelőre sorsjegyük van csak még.

A politikai pártoknak ilyen elporzódása mellett

EGYEDUL A LIBERALIS-PÁRTNAK LETTEK VOLNA ESÉLYEI

ha a belső egységet a párt két csoportja között helyre lehetett volna állítani és ha a személyi problémákat el lehetett volna simítani.

Az olíberális-párt, amely az egyesülési ajánlatot megtagadta, úgy képzelte el a békét, hogy a Bratianu György vezérlete

alatt álló ifjuliberális-párt tagjai lépjenek vissza az anyapártba, mintha semmi sem történt volna. Sassu, Duca küldöttje hangsúlyozta, hogy az olíberálisok nagy melegséggel fogadják majd a megtérő szakadárokat, akiknek azután „a súlyukat megillető befolyást engednek”.

Bratianu György ezzel szemben azt követelte, hogy Duca mondjon le a pártelnökségről, hogy a hatalmat ő vehesse át.

Ez a kívánság nyilvánvalólag az udvar óhaja is. Ugyanis Duca volt az, akinek befolyására a liberális-párt oly élesen antidinasztikus álláspontot foglalt el. Az udvar tehát nem lehet bizalommal Duca iránt, ezzel szemben támogatná Bratianu Györgyöt, aki annakidején dinasztikusnak mutatkozott és a párt királyellenes álláspontja miatt ellenzékbe vonult.

Az olíberális-párt azonban nem hajlandó Ducát elejteni és így a békülési terv kútbaesett.

A liberális-párt eljátszotta eshetőségeit

ezzel a szakitással, mert hiszen a Bratianu csoportot nélkülöző olíberális-pártot az udvar semmiképpen sem tünteti ki bizalmával, a Bratianu György irányította csoport pedig gyöngye a hatalom átvételére. Amugysem képzelhető el az, hogy az udvar valamelyik liberális csoportot a másik nélkül hatalomra hívja, mert hiszen bármelyik csoport venné is át a kormányzást, a szavazatok egyrészt megsz-

lanának, másrészt maga a kormányzás munkája is képtelenné válna.

E pillanatban tehát úgy tetszik, hogy a kormány erkölcsileg és anyagilag megbukott ugyan... de helyét képtelen másvalakinek átadni. Az ellenzék szétesettsége, erőtlensége, képtelensége a halott kabinetnek egy vigjátékba illő, de mégis tragikus helyzeti energiát kölcsönöz.

A kormány maradása viszont drámai eseménynek nevezhető

mert az embereknek és a rendszernek változását az egész ország forrón óhajtja. A kormányzati baklövés sulyát már ugyszólván minden társadalmi réteg és minden foglalkozási és a legsúlyosabban érezi. Vasárnap például rengeteg gyűlést tartottak Bukarestben s egyetlen egy olyan gyűlés sem akadt, amelyen a kormányrendszer ellen ne hangzottak volna el a legélesebb kifakadások.

A könyvkereskedők országos gyűlése

hogy Seletzkinek a Maniura vonatkozó vallomása egyszerű hamisítvány. Az erre vonatkozó részt belehamisították Seletzki deklarációjába. S Radu Rosetti is klisével bizonyított.

Majd neveket említett. Pomponiu ezredes nevét. És Uica tábornok nevét.

Végtelenül csodálkozunk kell azon, hogy ugyanakkor, amikor ebben az irányban nem indul meg a vizsgálat, mondjuk, ugyanakkor szabadon lehet támadni és rágalmozni Maniut.

Ismételjük, hogy mi nem óhajtjuk Maniut

miniszterelnöknek. De készséggel és szívesen megvédjük egyéni becsületét. Amelynek védelméről egyébként maga a kormány is megfontolkozik.

Pedig ez a feledékenység nemcsak lovagiatlan eljárás, hanem, — hogy divatos közhangsúlyt éljünk, — hazafiatlan is. Mert a Maniu elleni hadjárat módja nem Maniura vet rosszat fényt, hanem az ország jófénnyét sötétíti el.

A halódó kormány és a vonagló kormány-párt végpillanataiban nemes gesztust tanúsíthatna: pártjára állhatna annak, aki még bukásában is legnagyobb figurája maradt.

allen, „a falu és a város szanalásának frontja” a konverzió kiterjesztése mellett fogalt állást, egyaránt ostromozván a kormányt. A Sfatul Negustoresc gyűlésén a kontingentálás szerencsétlen, fojtogató rendszere ellen háborogtak. A vámexpeditorok speciális méltatlanságok miatt tiltakoztak (melyik rétegnek nincsenek ilyen speciális méltatlanságai?), a kereskedők és iparosok egyesületének gyűlése... a kikötői szállítómunkások kongresszusa... a bukaresti ipari munkások gyűlése... szóval minden elképzelhető gyűlés és kongresszus és értekezlet, betiltva vagy engedélyezve, a kormány ellen kelt ki.

Örvendtes dolognak tehát azt, hogy a kormány utód hiányában rendkívül nehéz a hatalomtól megfosztani, semmiesetre sem lehet tekinteni.

AZ ADÓINKVIZÍCIÓ

amely a pénzügyminiszter rendeletének következtében az utóbbi hetekben szörnyű magaslathoz ért el, nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kormány maradék népszerűségét is elveszítse. Az adózó polgárok a közelmúltban szintén tiltakozó gyűlésekre készülnek ama behajtási rendszer ellen, amely (mint Szatmáron is történt) már nemcsak a vagyont, hanem magát az adózót is lefoglalja és amely (a mint Désen történt) 4000 lej adóhátralek ellenében 200 ezer lej értékű árut foglalt le.

VAJDA DÖNTÖ KIHALLGATÁSA A KIRÁLYNÁL

Vajda miniszterelnök egészségi állapota egyébként már teljesen jóra fordult, ugyanígy, hogy a kormányfő néhány napon belül, mégpedig valószínűleg a jövő hét elején kihallgatáson jelenhetik meg Szinajában a király előtt. A bukaresti közvélemény, amely a liberálisok egyetlenkedése ellenére is bizakodik abban, hogy a kormány távozni fog, feszült érdeklődéssel néz az audiencia elé, amelytől sorsdöntő jelentőségű eseményeket vár.

Nehogy valaki komolyan vegye a leszerelést

Brüsszel, augusztus 31.

A lefegyverzési remények élénk cáfolatát most a belga kormány is bejelentette, hogy a világháborúban a németek 42 centiméteres óriáságyúival rommálott Lütich és Namur erődtornyait rövidesen újjáépítik s azon kívül nagy földterületek kisajátítása után kiszélesítik az erődtornyok övét.

A tótok kilencnyelvű röpirattal jelentkeznek

Prága, augusztus 31.

A Slová, a tót néppárt lapja arról számol be, hogy a tótok legközelebb kilencnyelvű röpiratot intéznek a világ összes népeihez és államaihoz. Ebben a röpiratban a tótok azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy Csehszlovákiában, különösen sajtóviszonyok terén, milyen lehetetlen helyzetben vannak a kisebbségek és természetesen elsősorban a tótok.

Zsebmetszők rendezték a jugoszláviai cigányvérengzést

Belgrád, augusztus 31.

A jugoszláviai Varvarin faluban, — mint megírtuk, — véres összetűzés játszódott le a városok és a cigányok között, amelynek során két embert kövekkel agyonverték. Az összetűzésre az szolgáltatót okot, hogy egy legény az egyik cigányasszony társaságában lévő leánykában nővére elrabolt gyermekére ismert, mire a felbőszült tömeg a cigányasszonyra vetette magát és agyonütötte.

Most kiderült, hogy az egész összetűzés a zsebmetszők rendezték hogy a felbolygatott tömegben és a fejellen zürzavar közepette, annál zavartalanabban lopkodhassanak.

Az a legény, aki a kisleányban az „elrabolt gyermeket” felismerte, nyilvánvalóan a zsebmetszőkhöz tartozott, mert eltűnt a faluból. Az összetűzés után több falusi jelentkezett a csendőrségen, ahol előadták, hogy ismeretlen tettesek a sokadalomban zseborákat, láncokat és pénzt loptak tőlük.

A csendőrség bevezette a nyomozást, amelynek során már eddig 45 letartóztatást történt.

A nagyhatalmak hallani sem akarnak arról, hogy Ausztria bevezesse az általános hadkötelezettséget

Klagenfurtban bomba robbant Fey miniszter szállása előtt

A Liberté az osztrák hitleristák győzelmét jósolja

Bécs, augusztus 31.

Minden napnak megvan a maga izgalma. A politika mai napjának beszédványa Vaugoin tegnapi nyilatkozata. A B. L. részletesen beszámolt arról, hogy az osztrák hadügyminiszter egy zászlószentelési ünnepségen felszólalt és kifejtette, hogy az általános védkötelezettséget Ausztriában ismét életbe akarja léptetni.

Ez a beszéd Nyugaton nagy visszhangot keltett. Párisban az osztrák hadügyminiszter beszédét nem tekintik egyének, mint ártatlan kísérletnek. Vaugoin e beszéd hatása nyomán ki akarja próbálni, hogy a nagyhatalmak mit szólnak Ausztria fegyverkezési tervéhez. A párisi sajtó sietve leszegzi, hogy az általános védkötelezettség tervéhez a nyugati nagyhatalmak beleegyezésüket semmiesetre sem adhatják.

Londont is meglepte ez a merész terv. Az angol sajtó szerint szó sem lehet arról, hogy a nagyhatalmak némán eltűnjék, hogy Ausztria ismét bevezesse az általános hadkötelezettséget. A nagyhatalmak, — mondja az angol sajtó, — mindössze ahhoz adhatnak engedelmet, hogy a zavaros állapotokra való tekintettel megengedik Ausztriának, hogy a karhatalmát egy évi időtartamra valamenynyire felemelje. Erre — mondják a lapok, — volt már eset. Ilyen engedelmet adott a Népszövetség Németországnak a Kapp-puccs idején és ezen az alapon emelték fel annak idején a karhatalom létszámát a Saar-vidéken is.

Egyébről és többről a hatalmak hallani sem akarnak.

A terv Németországot is megdöbbentette, de a német sajtó, — úgy látszik, felsőbb parancsra, — egyelőre nem foglalkozik Vaugoin tervével. Berlin addig, amíg a kérdésben Páris és London hivatalosan nem nyilatkoztak, nem akar állást foglalni. Mindenesetre annyi máris kiszivárgott, hogy

abban az esetben, ha semleges jóindulattal a nyugati hatalmak eltűnnek, hogy Ausztria a maga véderéjét, vagy karhatalmát megnövelje, Németországnak azonnal feljeli Ausztriát — a Népszövetségnek.

Ebben a feljelentésben Németország majd arra az álláspontra helyezkedik, hogy Ausztria tullepte a békeszerződések katonai rendelkezését és bejelenti, hogy amennyiben Ausztriának szabad nagyobb katonaságot tartani, úgy Németország is megköveteli, hogy a Népszövetség szemet hunyjon a német fegyverkezéseket illetően is.

A helyzet tehát egyelőre nem kritikus. A hatalmak készenlétben állanak és a további lépéseket várják. Egy bizonyos: semmiesetre sem kap engedelmet az általános védkötelezettség bevezetésére Ausztria, mert ez a kivétel azt jelentené, hogy a nagyhatalmak tudtával és beleegyezésével áthágta Ausztria a párisi környéki békeszerződéseket. Ebben a revíziós jelszavakkal terhes időkben egy ilyen engedelem beláthatatlan következményekkel járna.

ISMÉT MERÉNYLETET KÖVETEK EL FEY BIZTONSÁGI MINISZTER ELLEN

Ausztria az általános védkötelezettség iránti kívánságát azzal indokolja, hogy a nemzetiszocialista terror egy a belföldön, mint a külföldön állandóan fokozódik és ezzel a terrorral szemben az osztrák karhatalom elégtelen. Ennek dokumentálására éppen kapóra jött az osztrák kormánynak az a merénylet, amelyet Fey biztonsági miniszter ellen az elmúlt éjszaka akartak elkövetni.

A Dollfuss-kormányhoz közelálló Oesterreichisches Abendblatt jelentése szerint Fey ellen szombaton éjszaka Klagenfurtban akartak merényletet elkövetni.

Fey Klagenfurtban ellenőrző körúton volt szombaton. A miniszter az egyik Klagenfurti szállodában szállt meg és az éjszaka folyamán

ablaka alatt pokolgép robbant.

Első pillanatban azt hitték, hogy csak petárda robbant, amellyel Feyt meg akarták ijeszteni. Később kiderült azonban, hogy a robbanás, amely több ablakot bezúzott és a következőben is nagy tölcserűt vajt, merénylet műve volt.

PÁRIS AZ OSZTRÁK HITLERISTÁK GYŐZELMÉVEL SZAMOL

Nagyon érdekes és jellemző az a további telefonjelentés is, amely arról számol be, hogy a párisi nacionalista felfogású Liberté a franciák kormányát attól hogy Ausz-

triának kölcsönt adjon.

A lap szerint kétségen felül áll, hogy Bécsben a legrövidebb időn belül a nemzetiszocialisták győznek, uralomra jutnak és ebben az esetben az a pénz, amelyet most kölcsönként Ausztria rendelkezésére bocsátanak, teljesen elveszett.

A lap szerint a jelenlegi uralom mellett már alig áll valaki és Dollfuss és néhány híve makacsságán mulik, hogy a nemzetiszocialisták még mindig nem kerültek hatalomra.

A lap Olaszországot is erősen támadja azért, mert éppen Itália volt az, amely nem is olyan régen ellentállt annak, hogy Franciaország Ausztriát politikailag megsegítse. Ma, — mondja tovább a lap, — éppen Olaszország az, amely a régi francia gondolatot felveti és megvalósítja, sőt még a pápát is arra ösztönzi, hogy politikáját ebben a szellemen folytassa.

Ma már, — fejezi be cikkét a Liberté, — nyílt kérdés, hogy Olaszországnak egyáltalában sikerül-e Ausztriát Berlinnel szemben

megvédeni. Mivel ilyen kétségesen állnak a dolgok, a Liberté cikke végén oda konkludál, hogy Franciaországnak semmi esetre sem szabad ráfizetni arra a nézői szerepre, amelyet Olaszország az osztrák kérdés végjelentésében neki juttatott.

NÉMETORSZÁGNAK MÁR NEM KELLENÉK KÜLFÖLDI KÖLCSONOK

Szenzációs még az a mai jelentésünk is, amely szerint Schacht, a német Birodalmi Bank kormányzója, az Allgemeine Handelsblad tudósítójának kijelentette volna, hogy Németországnak nem kellene már a külföldi kölcsönök. Az ország, — mondotta Schacht, — nem kíván többé külföldi tőkesegítséget igénybe venni, hanem mindenkor, ha pénzre van szüksége, a belső segítség útját választja. Ugyanakkor Schacht az aranyalap kérdéséről is nyilatkozott és azt mondotta, hogy Németország e percben nincsen abban a helyzetben, hogy az aranyparitást feladja.

A francia külügyminiszter valamennyi létszámemelését engedélyezhetőnek tart

Vaugoin hadügyminiszter beszédével kapcsolatban ma megszólalt Paul Boncour francia külügyminiszter. Boncour szerint az osztrák haderő felemelésének kérdésében megegyezés nincs ugyan, de ő nem tartja kizártnak, hogy a nagyhatalmak megengedik Ausztriának, hogy haderejének tényleges létszámát felemelje. Ausztria ugyanis kisebb létszámú katonaságot tart, mint amennyit részére a Népszövetség megállapított. Ha tehát Ausztria akarja, felemelheti létszámát arra a maximális határra, amelyet a Népszövetség részére leszegzett. Ez a differencia — mondja a francia külügyminiszter — körülbelül nyolc-tízezer ember.

A délutáni jelentéseink arról számolnak be, hogy a tiroli határ mentén tovább tartanak a garnizonok megerősítései. Egyre több és több katonaság érkezik, mert Ausztria úgy értesült, hogy a bajor határ mentén németországi betöréssel kell számolnia.

A Heimwehr-segédrendőrségnek itt álmószerű egységeit is megerősítették.

A Reichspost ma egyébként arról számol be, hogy az osztrák nemzetiszocialisták minden telefonbeszélgetést kihallgatnak. Nemcsak a kormány tagjainak tele-

fonbeszélgetéseiről van tudomásuk, de azokat a jelentéktlenebb telefonbeszélgetéseket is ismerik az osztrák nemzetiszocialisták, amelyeket Fey biztonsági miniszter, aki e pillanatban az osztrák haderő parancsnoka is, folytat.

A lehallgatott telefonbeszélgetéseket ezek a telefonkémek azonnal jelentik egyrészt az osztrák nemzetiszocialista mozgalom vezérkarának, másrészt pedig a németországi osztrák mozgalmi központnak.

STARHEMBERG OLASZORSZÁGBA REPÜLT

Ma délután egyébként Starhemberg herceg, az osztrák Heimwehr főparancsnoka, az asperni repülőtérrel Olaszországba repült.

Hivatalosan azt állítják, hogy Starhemberg jelen akar lenni az osztrák Heimwehr ifjak olaszországi búcsúünnepségein, ezzel szemben osztrák politikusokhoz közel álló körök szerint Starhemberg olaszországi tartózkodása során találkozni fog Mussolinivel.

Nincs kizárva, hogy ezt a találkozást a legnagyobb titokban tartják és annak részleteiről és eredményeiről a sajtóval mitsem közölnek.

Benes, vagy Titulescu

A jugoszláv sajtó feltűnő meleg hangon ír a kisántánt olaszországi orientációjáról

Belgrád, augusztus 31.

A jugoszláv sajtó hangjában érdekes változást lehet megállapítani. A jugoszláviai sajtó — mint ismeretes — a legszigorúbb diktatura és cenzura alatt áll és így, ha a sajtó valamit mégis meg mer írni, azt olybá kell tekinteni, mintha arra a kormánytól parancsot kapott volna.

Éppen ezért különösen érdekes az, hogy a jugoszláviai sajtó néhány nap óta feltűnően melegehangú cikkeket ír Mussolini — mellett. A lapoknak az a véleményük, hogy úgy Jugoszláviának, mint a kisántánt többi államainak is közeledni kell Mussolini felé. A kisántánt — mondják a lapok — Franciaország politikai barátja. Mivel már Franciaország sem ellenzi a Mussolini-politikát, semmi értelme annak, hogy a kisántánt államai mereven szemben álljanak Mussolinivel és az olasz külpolitikával.

A jugoszláv lapokban ettől függetlenül első vita indult meg, hogy a kisántánt nevében ki vegye fel a tárgyalásokat Mussolinivel: Benes vagy Titulescu? A lapok legnagyobb része azon a véleményen van, hogy erre a szerepre Titulescu az alkalmasabb már csak azért is, mert a kisántántállamok közül egyedül Romániának van Olaszországgal barátsági szerződése.

Ezek a sajtóhangok a végén oda konkludálnak, hogy Mussolini éppen olyan jól meg tudja védeni a kisántánt érdekeit, mint Franciaország. Erre már bizonyosságot is tett, amikor a négyhatalmi szerződésben megvédte a kisántánt érdekeit.

A jugoszláviai melegebb sajtóhangot az sem zavarja, hogy éppen ma érkezett meg Belgrádba annak a híre, hogy az olasz olasz megméntamadási szerződést a közelnapokban már aláírják.

Ujabb jelentés a román – lengyel keres- kedelmi szerződésről

Bukarest, augusztus 31.

Lapunk más helyén megírtuk már, hogy szerdán délelőtt a román és lengyel kormányok megbízottai aláírták a két ország kereskedelmi szerződését. Ujabb jelentések szerint a két ország kölcsönös érdekeiben állapodott meg. Románia főképpen olajtermékeket, gyümölcsöt, magvakat és nyersbőrt fog Lengyelországba szállítani. Lengyelország pedig olajtermékekkel, nyersanyagokkal, köztül textilárúval látja el Romániát.

Az ügyészségi vizsgálat megállapította, hogy életveszélyes a CFR bűkszáei kőbányaüzeme

Sepsiszentgyörgy, augusztus 31.

A CFR. bűkszádi kőbányájában ugyanolyan egymást érik a súlyos, nem egy esetben halállal végződő munkás-balesetek. A sorozatos szerencsétlenségek követésében a sepsiszentgyörgyi ügyészség helyes vizsgálatot rendelt el annak a megállapítására, hogy miért ismétlődnek ilyen sűrűn a súlyos balesetek.

A vizsgálat megállapította, hogy a bányában semmi óvintézkedést nem tettek a munkások érdekében. Az egész bányát hanyagul kezelik és ezáltal a munkások a legnagyobb veszedelembe sodorják. Ezzel állandóan kockán forog.

A bűnösök ellen megindítják az eljárást.

Ujabb hazaárulási-pórt rendez a cseh kormány Előkelő szlovák politikusokat tartóztattak le

Kassa, augusztus 31.

A cseh rendőrség tegnap éjszaka házkutatást tartott Bazovszky Lajos volt losonci zsupán, felsőházi tag lakásán. Bazovszky ellen vád, hogy legutóbb Besztercebányán titkos ülést tartott, amelyen megalkotották a cseh nemzeti tanácsot és azon Bazovszkyt választották meg a tanács elnökévé.

A házkutatás alkalmával okmányokat és iratokat találtak. A volt zsupán azzal védekezett, hogy ezeken a röpiratokon azokat az elveket hirdeti, amelyeket képviselő korábban a prágai parlamentben is előadott. Bazovszkyt és fiát letartóztatták és Lovonca szállították.

Az ügyészség azzal vádolja mindkettőjüket, hogy Hlinka és pártja segítségével eláradták szakítani Szlovéniát.

A Bazovszky letartóztatásával kapcsolatosan ma letartóztatták Morhákat Márton, Ipoly-Beszterce egyik magasrangú városi tisztviselőjét és egy Német nyelvű tanárt is.

Az államsorsjáték ötödik osztályának huzása Az első nap eredményei

Bukarest, augusztus 31.

120 ezer lejt nyert 45.436.
40 ezer lejt nyert 52.888.
20 ezer lejt nyert: 19.450 és 25.963.
15 ezer lejt: 30.631, 61.428, 33.283, 62.216,
17.462, 15.500, 56.425.
12 ezer lejt: 51.962, 70.054, 30.546, 72.26,
16.167, 71.892, 29.189, 73.267,
10 ezer lejt: 49.631, 58.794, 29.305, 28.605,
19.209, 56.007, 40.452, 32.547,
8 ezer lejt: 16.518, 27.670, 52.53, 43.539,
17.382, 77.942, 63.137, 79.256, 29.45.
7 ezer lejt: 6898, 57.49, 6092, 10.265,
11.815, 17.907, 17.024, 20.604, 23.754, 24.735,
30.117, 33.776, 34.984, 38.890, 38.64, 42.505,
43.126, 52.133, 56.694, 60.490, 61.226, 65.971,
66.172, 67.341, 67.951, 68.663, 71.188, 74.353,
74.520, 0430, 1000, 4177, 9882, 11.590, 19.073,
26.330, 28.168, 29.990, 30.248, 31.274, 33.533,
41.880, 42.936, 45.688, 45.181, 48.629, 52.987,
59.803, 64.413, 66.354, 68.826, 72.145, 72.156,
79.708.
Kihúztak ezenkívül nagyon sok kisebb nyereményt is.

**TENISZ-, FUTBALL-,
ATHLÉTIKAI** felsejére. ések
jók olcsók
TRITSCH Sportüzletében,
Brassó, Kolosvár-utca.

Heimwehr-ruhába öltözött nemzetiszocialisták:

Megszöktették Hofert, a Steidle elleni merénylet gyanúsítottját, az innsbrucki fogházból

A rablók leütötték a fogházőrt és magukkal vitték vezérüket

A rendőrség tűzharc alá vette a menekülő autót, de a gépkocsi átjutott Bajorországba

Innsbruck, augusztus 31.

Az osztrák nemzetközi sajtóiroda hivatalosan jelenti:

Szerdán éjszaka egy óra tájban egy autó állott meg az innsbrucki tartományi törvényszék előtt. Az autóban Heimwehr egyenruhába öltözött segédrendőrök ültek. akik a kapusnak előadták, hogy foglyokat szállítanak be a törvényszék fogházába.

A portás beengedte az egyenruhás alakokat, akik egyenesen a fogházba mentek. A fogházfelügyelő ajtót nyitott nekik, mire az egyenruhások nekiestek és leütötték

ugy, hogy a felügyelő eszméletlenül rogyott le.

A Heimwehr-ruhások ezután behatoltak abba a cellába, ahol Hofer voralbergi nemzetiszocialista vezér ül.

Hofert a Steidle ellen elkövetett merénylet napján tartóztatták le, mert azzal gyanúsították, hogy része volt a merényletben. Hofert az ismeretlen Heimwehr-ruhások megszöktették.

Kivitték a törvényszék előtti autóból és elrobogtak vele.

A Brennerstrassén a rendőrség fel akarta tartóztatni az autót, de az nem állott meg.

A rendőrség emberei erre az autóra lőttek, de az autó tovább robogott és későbbi jelentések szerint Brennernél átjutott az osztrák határon.

Ma reggel vérnyomokat fedeztek fel, amelyek azt bizonyítják, hogy a rendőrség golyói az autót valamelyik utasát megsebesítették.

Az osztrák rendőrség a legerélyesebb intézkedéseket fogantatította. A brenneri határátelési pontot teljesen lezárta.

Eddig hetven nemzetiszocialistát tartóztattak le, akiket azzal gyanúsítanak, hogy részük van a foglyszöktetésben.

Temesváron az építőiparban nincs munkanélküliség

Vidékről visznek kőműveseket

Temesvár, augusztus 31.

Jelentettük már, hogy Temesváron nagy arányú közmunka és jelentékeny magán-építkezés indult. Ennek az örömdetes ténynek tulajdonítható, hogy

Temesváron az építőiparban a munkanélküliség százszázalékosan megszűnt.

Ma már olyan nagy az építések munkáskereslete, hogy

vidékről kénytelenek kőműveseket hoztatni.

mert már az összes helybeli építőmunkásokat alkalmazták.

A városi építkezéseknél 10 órai munkaidővel 6—8 lejes órabért fizetnek.

Ehhez hasonló örömdetes jelentést is régen továbbítottunk a munkanélküliség frontjáról. Ez is bizonyítja, hogy olcsó és célszerű munkával lehetne a válságon enyhíteni.

Volna más megoldás is, mint a hitlerájjal való otromba kacérkodás.

Megint lapbetöltés volt Nagyváradon

Neveitni lehetne a kormány furcsa és konok
játékán, ha az ügy érdemileg nem volna
olyan szomorú

Nagyvárad, augusztus 31.

Megírtuk, hogy Nagyváradon a „Magyar Szó” című lap betöltése után az „5 órai Újság”-ot is betöltötték és elkobozták. Az utóbbi hírlap egyik munkatársa megfelelő engedély birtokában „Magyar Kurir” címen új lapot indított, amely mindkét betöltött újságtól teljesen független volt. Kedden este a „szokott” külsőségek mellett ennek a lapnak a megjelenését is betöltötték. Világa komisszár, aki rendőrök kíséretében jelent meg a szerkesztőségben, semmiféle rendeletet sem mutatott fel, csupán annyit közölt, hogy a lap nem jelenhet meg. A kihordásra váró lappédányokat természetesen elkobozták.

Nagyváradon, ahol rövid időn belül ez a harmadik ilyenfajta eset a „Magyar Kurir” elkobzásának a híre általános megdöbbenést váltott ki.

Az ügy annál is megdöbbentőbb, mert a betöltött lap csak most került volna a közönség elé és így teljesen érthetetlen, hogyan értesült megjelenéséről olyan hamarosan a belügyminisztérium!

Vagy talán nem is értesült?

Vagy talán már a komisszár ur saját belátása szerint is intézkedhetik?

Elvégre elvi szempontból teljesen mindegy, hogy a miniszter, vagy alantasa sérti meg az alkotmányt.

Csunya és érthetetlen játék ez igen igen nagy értékekkel.

Létrejön a németországi kompenzációs üzlet

Elfogadják az I. G. Farbenindustrie ajánlatát

Bukarest, augusztus 31.

A kormány legfőbb gazdasági bizottsága kedden délután Madgearu pénzügyminiszter elnököltével ülést tartott, amelyen Mirto, Tilea, Irimescu miniszterek, illetve államtitkárok és Cezar Pascu, a kereskedelmi vezértitkár is résztvettek.

Ismertes, hogy a kormány a német I. G. Farbenindustrie-vel tárgyalásokat kezdett a román exportgabona egy jelentős részének, mintegy 50 ezer vagonnak átvételével kapcsolatban. Tilea és Irimescu államtitkárok, akik a kormány nevében a tárgyalásokat vezették, jelentést tettek a gazdasági bizottságnak a német ajánlat részleteiről.

4 bizottság a német ajánlatot az elő-

terjesztés alapján kedvezőnek ítélte, elfogadta és megbízta Tileat, valamint Irimescut, hogy ezt a német csoporttal közöljék.

A német ajánlat lényege szabályszerű kompenzációs üzlet. A Farbenindustrie búzát, árpát és kukoricát fog vásárolni ipari cikkek importja ellenében, valamint a Nemzeti Banknak eléggé jelentős összegű devizát fog rendelkezésére bocsátani.

A ROMÁN-LENGYEL KERESKEDELMi TÁRGYALÁSOK

kedvezően végződtek. Szerdán délelőtt 11 órakor a kereskedelmi minisztériumban már alá is írták a megállapodást, amely szeptember 1-én fog életbe lépni.

A nürnbergi náci- parádé számokban

Nürnberg, augusztus 31.

Szerdán kezdődött meg Nürnbergben az országos nemzetiszocialista kongresszus, amelyen a náciak 1 millió résztvevőre számítottak, azonban csak 350 ezer embert sikerült összehívni. Az ünnepség méreteire jellemző, hogy a kongresszus résztvevőit 340 különvonat szállította Nürnbergbe.

A kongresszus színhelyének díszítésére 15 vagon virágot és 20 ezer méter szőnyeget használtak fel. A vendégek „derékajára” 150 vagon szalmát szállítottak.

A tulajdonképpeni megnyitás pénteken lesz, amikor Hess, Hitler helyettese beszédet intéz az egybegyűltekhöz. Pénteken este Hitler is szónoklatot tart. Szombaton nagyszabású tüzijáték lesz, míg a vasárnapi műsort a náci tömegparádés felvonulása tarkítja.

A kongresszuson az olasz kormány is képviselteti magát.

Nyilatkozatháboru kezdődik a két liberális elnök között

Bukarest, augusztus 31.

Lapunk más helyén megemlékezünk a kormányválságról és ezzel kapcsolatban arról, hogy az oliberális és ifj liberális párt békülési kísérlete eredménytelenül végződött.

Ujabb jelentések szerint Bratianu György egybehívta pártjának vezetőségét, hogy beszámoljon azokról a tanácskozásokról, amelyeket a békekísérlettel kapcsolatban az oliberális párt küldöttjével, Sassu volt miniszterrel folytatott le.

Az ifj liberálisok érkezlete szombaton lesz lasiban.

Duca viszont Râmnicul Vâlcea-ba hívta egybe az oliberálisok vezérkarát. A két liberális elnök között, ugyálszik, megkezdődik a nyilatkozatcsata. A mai lapok máris közölnek rövid nyilatkozatokat a pártelnököktől. Duca odanyilatkozik, hogy a pártelnökség kérdését nem lehet vitássá tenni, Bratianu György viszont kijelenti, hogy az oliberális párt ellen a harcot folytatni fogja.

A budapesti újságírók Bukarestben

Bukarest, augusztus 31.

A kiránduló magyar újságírók csoportja szerdán Bukarestbe érkezett. Az újságírók koszorút helyeztek az Ismeretlen Katona emlékművére, majd Tilea miniszterelnökségi államtitkár és Radulescu külügyi államtitkár fogadták őket. Délután hat órakor a magyar követségen volt fogadás, amelyet este 9 órakor az Eldorádó étteremben a sajtóosztály által rendezett bankett követett.

A magyar újságírók csütörtökön Szinájába látogatnak el s innen egyenesen Budapestre utaznak.

TOMCSA SÁNDOR RIPIORTJA:

KÉT GUZSALY

Székelyföldi történet, amelyben a sepsiszentgyörgyi kiállításról is szó esik

Székelyudvarhely, augusztus 31.

ELŐJÁRÓBAN

Akadhat önök között talán olyan is, akinek fogalma sincs, hogy mi az értelme a jelentése ennek a guzsaly szónak. — Guzsaly — tetszenek mondani felhúzott szemöldökkel, — guzsaly — kószolgatják e szó keleties zamatát, — guzsaly — szagolgatják meg illatát, mert minden szónak más-más illata van, feltéve, ha az irodasom tényleg egy virágos

kert és helyálló az a hasonlat, hogy szóvirág, meg szófűzér, melyekkel kongó, üres életünket próbáljuk feldiszipálni. — Guzsaly — tetszenek mondani, — most már igérem, hogy utóljára — és oda fordulnak a tükör alatt feketéző ügyvéd urhoz, a keresztrejtvény-szakértőhöz, vagy az igent isztelt férjükhöz, ki éppen most készült belezuhanni a rendes délutáni, provizórius, órácskányi halálba. — A guzsaly szivem? — vakargatja meg hétfői állat rosszkedvűen, csámcsogva a halál kellemes szenderegéséből visszazsúrolt szerető férj, apa, rokon és cégtárs — a gu-

zsaly szivem, valami népszinmű, vagy mi a fityfene... És leejtve kezét, már bele is dermed az álom mindent — még a forgalmi adót is — megszépítő világába.

Ezzel a szakszerű és kimerítő magyarázattal azonban nem elégedhetünk meg, mert itt két pártiárka kort ért, becsületben megkoptott, jobb napokat látott, jóhiszemű, vidéki, naiv guzsaly oly szomorú, váratlan, megmagyarázhatatlan, annyira érthetetlen és értelmetlen tragédiájáról van szó, ami már szinte emberi. Nem eszközeiben és részleteiben, hanem értelmetlenségében.

Mi is az a guzsaly?

A guzsaly egy szövő-fonó szerszám és e nemben a lehető legegyszerűbb. Olyan még most is, mint ahogy az őskor primitív homályában megvillant egy ősanynak agyában. Mert a guzsalyt csak nő találhatta fel. Nem, mert a szövés-fonás mindig a fehérnőp dolga volt, nem, mert olyan egyszerű, hanem, mert annyira logikus, magától értetődő, mert más-milyen nem is lehet. Mert nincs benne fantázia — állítólag a nőben sincs, — mert a legegyszerűbb formába, a legjobban betölti hivatalát és — last, not least, — mert renitens ösapáinkat, ha a kancatejből többet találtak felhőrpíteni, a guzsallyal egyben jobb belátásra is lehetett bírni, — ha ugyan a nevezett élvezeti cikknek egyáltalán volt valami afféle hatása, mint a jóféle Küküllő-melléki boritalnak! De nem hiszem, mert akkor száz atyáknak nem szövellő természetének, hanem kancákat, a szövellő hálás elismerésükkel, előzékenyen és nincs kizárva, hogy minden ellenszolgáltatás nélkül, átengednék a székelyeknek.

A guzsaly egy bot. A guzsaly egy 150—160 centi hosszú, ujjnyi vastag, gömbölyű bot. Ennek a botnak nyomják aztán fejébe a kender, vagy len kő-parókát és ebből pödörgetik fel az orsóra a fonalat. És itt az álmából visszaébredő férjnek tényleg van valami igaza, mert a népszinműnek elmaradhatatlan tartozéka ez a bot, melyről a ráköltött csepüs anyagot fonallá dalolják, meg mesélik, mely méreteinél fogva kitűnő harci eszköz is lehet családi zendülések leverésénél és melyet a székelyek így hívnak, hogy guzsaly.

A székelyek.

Ezek a székelyek, melyek, — hogy átlen-dülünk egy másik eszmekörbe, — nem bírják el az üres, halott, szintelen felületeket; legyen az az égboltozat, vagy egy ilyen guzsaly. Az egyiket benépesítik Csaba királyfi hadával, mely ott vágta a Tejuton, — tegnap éjjel Kicsid Emre látta is, hogy lerugtak a csitkók egy pár csillagot, — másikat telepítgálják virágokkal, karikókkal, madarakkal, színekkel, vonalakkal. Hiába, ez már egy rossz szokás, atavisztikus bűnözési hajlam, valami előre megfontolt szándék. Legálább is úgy látszik.

És ebben az írásban éppen erről az „úgy látszik”-ról lesz szó.

A KÉT GUZSALY SZÜLETÉSE

Ezelőtt ötven-hatvan, talán száz évvel is, egy friss — kenyér — illatu székely falucskában Sebők bá' az ekével bajlódott a csür előtt. Ugy kellett legyen, hogy mégis tavasz lesz, mert tegnap este a turós puliszka mellé cikória volt. Szép fehér, kővér cikória, hát azért. Egyszer csak hallja, hogy az aszszony a tornácról, ahol a virágos cserepek földjét ásogatta egy kanál nyelével, hátra kiált:

— Halláé, mennyen ki a Vágottba s hozzon két guzsalyt, való fát. De az esze járjon ott, nekem nehogy valami görbékkel állítson be!

Lajbá igazán csak az illendőség kedvéért szölt vissza, hogy „ne papolj”, aztán kezit bétörölte a harisnyájába, a lovaknak enni vetett, a tinót bekötötte, a fejszét karjára akasztotta s elindult a fáért. A szakadékokban még hó volt, de a fénylő ághegyeken már rigók napfűdöztek.

És az asszonynak most az egyszer igazán nem lehetett panasz, mert Lajbá két olyan gyertyaszál guzsalyval jött haza, hogy a felszegen Balázs Ferusné el is akarta csinálni tőle, dehát Lajbá odaadta volna-e?! Nem azt még azelőtt harminc évvel se, pedig akkor Ferusnéért tulajdonképpen sok butaságot elkövetett Lajbá. De az már úgy van, hogy idővel a fehérnőp nem ér meg még két guzsalyval való fát sem.

Aztán Lajbá még aznap délután szépen kifargatta őket s mivel Mihók Están éppen festette a kapuját, ő is bepíngálta a guzsalyakat, úgy, ahogy az már a szivből jön: pirossal, kézzel, zölddel, sárgával.

Igy született meg a mi két guzsalyunk. Iker-

Ezelőtt ötven-hatvan, talán száz évvel is.

A KÉT GUZSALY ÉLETE

Istenem, milyen lehet a guzsaly élete falun?!

Nyáron inkább a sarokba voltak betámasztva, esős napokon ha elő-elővették, na, meg akkor, mikor Lajbá a pipáját kandászták ki velük a kanapé alól, hova a legénke unokája szokta eldugdosni. Hanem aztán török-buza-fosztás után munkába fogták őket. Egész nap ott álltak bekötött fejjel a szoba közepén s eresztették magukról a fonalat. Téli estéken kalákába jártak, mert drága volt a gyertya. Ilyenkor pedig dideregtek, míg végigvittek őket a csikorgó hidegben. Különösen az fázott, amelyiket Biri vitt és még különösebben akkor, ha Birivel volt Gergő is. Ilyenkor alig is akarták a szegény guzsalyt bevenni a házba. Csak állt Biri, meg Gergő a térdigérő hóban, csak álltak, nézték egymást, mosolyogtak, suttogtak, — hogy hogy nem fáztak az istenadták?! Persze, így ilyen guzsaly nem tudhatta, hogy Biri, meg Gergő akkor tulajdonképpen térdig rózsában, meg szagos székfűben jártak és rémisztő melegük volt. Egyszer Biri kezéből az egyik guzsaly

Hire meg a sepsiszentgyörgyi kiállításnak

Most né, a hónap elején, megint nyári télenségre volt kárhoztatva a két guzsaly. Mert szerettek dolgozni és szerették a társaságot. Egyik vasárnap délután — feredni nemigen lehetett — csak beállt a tanító ur, hogy: „né Laji, (de már világért sem a régi!) le kéne kalákázni az árpamát. — „Há' hogyne taritó ur”, — így Laji, felülve a kanapén. Még beszélgetének egy kicsit, hogy mennyi ital kellene, meg megymás, mikor előkerüle egy Népujság. S mondja a tanító ur, hogy: „Node, igazán szép dolog lesz Szentgyörgyön” — s reakoppintott az újságra, ahol erről volt szó. — Tám pénzit osztanak”, — törölt le egy széklet Lajiné, dehát ő sem gondolta komolyan. — „Azt éppen nem, — ült le a tanító

A két guzsaly összebeszél

Még azon éjjel az egyik guzsaly meglökte a másikat:

— Halládé, mit monda Laji?

— Mit no?

— Hogy mennénk be Szöngyörgyre a kiállításra.

— Igen-e? — így a másik, mert egy kicsit tényleg buta volt.

— Há' mennyünk-e?

— Ejsze baj lesz belőle, tesvér — aggodalmaskodott a butábbik, mert az már avval jár.

Az első azonban megnyugtatta:

— Mi bajunk lehetne. Az emberek nem olyan buták, mint te. Nem vétünk mi senkinek, nem gangoskodunk, csak szép csendesen odaállunk a többi közé. Egy ur a multkor megnézett s azt mondta, hogy mi művészet vagyunk. S azt is mondta, hogy a művészet ott lebeg az Isten alatt és az emberek fölött. Hogy a művészet összehoz, melegít, testvérré tesz. Hogy a művészet a legnagyobb jó a világon, hogy a művészet olyan szép és olyan jó és olyan végtelen, szinte mint maga az Isten. Hogy aki a művészet ellen vét, az szítja az Istent... Szólj már no!

— Há' mennyünk, — szölt végre a butábbik, mert nemigen értette a dolgot.

ÉS ELINDUL A KÉT GUZSALY

27-én, vasárnap reggel indultak és gyalog, mert most kinek van pénze szekérre, hogy ne mondjam ótóra. Ótón csak a prefektus ur jár, választás előtt. A Küküllő mellett jöttek felfelé. Néha megálltak s meg-megnézték magukat a víz tükrében. Meg kell adni, szép két guzsaly volt. A fejükön friss fehér

ki is esett és majd megfagyott a hóban. Nemsokára aztán szekérre tették a két guzsalyt és úgy vitték nagy nótaszóval. — „Mi ez?” — kérde suttogva az egyik guzsaly a másiktól. „Lakodalom”, — suttogta vissza emez. „Dehát azért én fagyjak meg?” — apprehendált az első. Így beszélgettek azon este, mert semmi dolguk nem volt.

Igy éldégték a két guzsaly. Hol majd megfagytak, hol szekérre tették és nótaszóval kísérték őket. És megfigyelték, hogy ilyen esteken mindig békét hagytak nekik...

Igy éldégték csendben, éppen csak, hogy egyszer Rebiné a Biri testvére, egy kicsit sikoltott s lezuhant guzsallyal együtt a földre. „Mi volt ez?”, — kérdezte azon éjjel a kíváncsi guzsaly. „Há”, — mondta a másik — jött a fejszés ember és kivágta Rebinét”. „En nem láttam semmi fejszést”, — tudatlankodott az első. Mire a másik csak annyit mondott: „buta vagy”.

Igy éltek s idővel a kezek fényesre kopattak a két guzsalyt s az idő lángjának füstje feketére marta őket. Már alig látszottak rajtuk az ifjuság színei, melyeket Lajbá varázsolt rájuk. Lajbá! Hol volt ő már akkor, talán a faluban sem emlékezett rá senki, csak ez a két guzsaly.

ur, — hanem székely kiállítás lesz.” — „No-no” — rebent meg Laji. — „Abbiza, — folytatta a tanító ur — s akinek saját készítésű párnája, himzése, szerszáma, járma, vetelője, guzsalya s efféléje van, küldje be Szentgyörgyre, hadd lássa mindenki, hogy mit tud a székely.”

Aval aztán a tanító ur elment s Laji odamene a sarokba a két guzsalyhoz s aszondá nekik:

— Ne osztán Szöngyörgyre mennyetek be a kiállításra.

Ezt azért tév Laji így, hogy ha a tanító ur szemrehányást tenne neki, hogy a falu nincs képviselve a kiállításon, mindig mondhasza azt, hogy ő küldött két guzsalyt.

csepüsapka volt, egyiknek pirossal, másiknak kézzel átkötve. Ugyancsak sültött a nap.

— Hej, meleg van, tesvér, — panaszkodott a buta.

— Nocsak gyere, — biztatta a másik, — ahajt né már látom Udvarhelyet, onnét csak egy ugrás Szöngyörgy.

— És mentek, menedélték...

— És déli harangszókor bent voltak Udvarhelyen.

— Na látod, nincs semmi baj, — huzta ki magát az okosabb.

— Várj csak, várj, — vakarta fületét a másik, — én érzek valamit. — Mert a buták mindig érznek valamit.

Látogassa meg olcsón Csehszlovákiát!

Prágai Mintavásár

a csehszlovák ipar központi vására 1933 szept. 3-10-ig. 8 nap előnyös vásárlás. — A csehszlovák vasutakon 50% kedvezmény, úgy oda, mint visszautazásnál. — A román vasutakon 50% engedmény a visszautazásnál.

Az állandóan nyitva levő felvilágosítási és utbiztosítási szolgálat díjmentesen adja meg a beszerzési források címeit.

Felvilágosítást nyújt és vásárigazolványt kiszolgáltat a tiszteltbeli képviselő: BANCA ANGLO-CEHOSLOVACÁ ŠI DE CREDIT DIN PRAGA — fiókja, București, Calea Victoriei No. 31.

EGY UR UDVARHELYEN MEG-NÉZI A KÉT GUZSALYT

Már a főúccán ballagtak, kissé fáradtan, kicsit éhesen, de aki a művészet nevében indul, annak nem szabad törődnie effélével. Hát ők sem törődtek. Pedig az emberek itt nagy házak előtt ültek, a nap elé ponyva volt húzva és az alatt ettek-ittak. Igaz, sokan voltak, akik se nem ettek, se nem ittak, csak pislogtak reá az ételre, de ezek nem emberek voltak, csak munkanélküliek.

Egyszer csak, — éppen egy kirakatban igazgatták magukat, mert a város, az mégis csak város, — mikor egy ur kezdte nézegetni őket. Nezegette, nezegette, egész közel hajolt, úgy nezegette. Még valami üveget is tett a szemé elé. Biztosan, hogy jobban tudjon gyönyörködni. Ki is huzta magát a két guzsaly, hadd lássa az ur minél jobban őket. Mert a művészetnek csak egy célja van, hogy gyönyörködtessen és csak egy büne lehet, ha nem hagyja magát bámultatni. Ha csak kivételesen juthatnak a közelébe. Mikor az ur ki-gyönyörködte magát, azt kérdezte, hogy „maguk kik”.

— Mi két székely guzsaly vagyunk, — felelé a bátrabb. — Szöngyörgyre ügyekszünk a kiállításra.

— Na, akkor jöjjenek velem, — mondta az ur és megindult elől.

Amint mentek át egy nagy piacon, csak meglöki a butábbik a másikat:

— Vajjon hova visz minket ez az ur, tesvér?

Az okosabb fölényesen válaszolt:

— Hova? Hát a kiállításra. — Mert tényleg úgy diktálja a józan ész.

Egy nagy épület elé értek.

— Befelé — mondta az ur.

Mikor a kapu alatt menének, a butábbik csak megszólalt:

— Na tesvér, úgy látszik, megérkezünk a kiállításra.

Mire a másik csendesen elkáromkodta magát:

— Meg mi a rendőrségre...!

Persze a buta ezt megint nem értette.

Sőt az okos sem.

Sőt egyáltalán senki sem.

Ez az érthetlenség Csímborasszója.

Ki tudja azt megmászni!

VÉGSŐ

A feleket aztán elbocsátották, de a két guzsaly ottmaradt.

Csak úgy, mint otthon, betámasztva a sarokba.

Csak...

De hiába jön a törökbuza-fosztás, aztán is ottmaradnak.

Életfogytiglan.

Most a buta mindig kérde az okosat, hogy: miért?

Dehát tessék, mondani: lehet valaki itt elég okos?

— Kezdődő érdeklődésnél a természetes „Ferenc József” keserűvív úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a ma as vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetet annyira fontos gyomor- és bélműködést.

A cionista kongresszus és a munkásság

Prága, augusztus 31.

A nemzetközi cionista kongresszus ma további plenáris ülést tartott. Az ülés egyik szónoka, Waldmann bécsi delegátus felszólította a világ összes zsidóságát, hogy

a hitlerizmus elleni harcban működjenek együtt az osztrák kormányval.

Stephe amerikai delegátus kifejtette, hogy a zsidóság megdöbbenéssel állapítja meg a munkásság magatartásáról, hogy az idegenül áll szemben a zsidóság harcaival.

Stephe beszédét több ízben éles közbeszólásokkal zavarták meg.

Vakmerő lopás egy főtéri ékszerüzletben

A két ismeretlen nővásárló eltávazása után fedezték fel az értékes óra eltűnését

Brassó, augusztus 31.

Most már kezd ijesztővé válni az ügy. Eddig alig termelt ki Brassó nevezetesebb bűnügyeket, most pár hónap óta vezető helyre kerültünk.

Lapunk más helyén számolunk be a legújabb véres bandita-támadásról, ezután egy vakmerő tolvajlásról kell referálnunk, amelynek egy előkelő főtéri ékszerész a károsultja.

Igen, kezd a dolog ijesztővé válni.

Mintha az ország összes betörői és tolvajai Brassóban adtak volna találkozót. A foltévés nem egészen alaptalan. Olyan hírünk van, hogy itt még egy-két helyen akad pénz. Lehet, hogy erre és ezért jöttek. Valószínűleg azt is tudják, hogy a rendőrséget leépítették nálunk. Nincs ki-
föld felni. Amint az eredmény igazolja, nem spekuláltak rosszul.

De mi lesz ebből?

Meg kell találni, hogy a polgárság saját maga szervezze meg az önvédelmét?

A legújabb tolvajlasi história tömören így hangzik: Ma délelőtt a Buzasoron lévő Ostertsetzer és Fiai órá- és ékszerész-
négél, két ismeretlen hölgy, a tulajdono-
gok és személyzet jelenlétében
egy 9000 lej értékű „Omega”-aranyórát
emelt el.

KÉT ELŐKELO VÁSÁRLÓ

A két hölgyet, akik a céget észrevétle-
nül, de annál jelentősebben megkárosították,
a segéd szolgálta ki. A hölgyek va-
lami emaillozot karkötőórát pillan-
toltak meg a kirakatban és bejöttek az
üzletbe, hogy az árut közelebről is szem-
ügyre vegyék.

A kérdéses karórák a kirakat elején
voltak, egészen közel az üveghez. A segéd
figyeltet a kirakat sincken járó közép-
s részét, hogy a kiválasztott tárgyakhoz
érhesen. Amíg az előtérben foglalatos-
kodott, a hölgyek egyike az egyenesen
hozzáfordított kirakatrészről lekasztott
egy órát... Egy kézmozdulat és a 9000
leji érő „Omega” aranyóra eltűnt a kézi-
láská belsejében.

A hölgyek még néhány pillanatig al-
kudoztak, aztán, anélkül, hogy vásárol-
tak volna valamit, köszöntek és eltáv-
oztak. A lopást csak később fedezték fel, a
mikor az üzlet háttérében ugyan-sak ve-
rőkkel tárgyaló tulajdonos is előkerült.

— Kék ruhát viseltek — mondja a se-
géd, akitől a hölgyek külseje felől érdek-
lódunk — az egyik magasabb, a másik
alacsonyabb volt!

— Intelligensebb nők voltak?

— Nem, legalábbis nem olyan benyo-
mást keltek! Nem hiszem, hogy „jobb
nők” lettek volna!

A beszélgetésbe az egyik tulajdonos is
belekapcsolódik, akinek, a jelek szerint,
bő és kellemetlen tapasztalatai vannak
ezen a téren.

— A lopásokat — mondja — többnyire
nők követik el. Néhányat már tettenér-
tünk és átadtuk őket a rendőrségnek. A
hölgyek retiküljében, akik valamennyi
ékszerüzletet végigjártak, valóságos kol-
lekció volt. Egy gyűrű innen, egy lánc
onnan... Az ellopott tárgyak mindegyi-

kében magáéra ismert valamelyik brassói
ékszerész!

★

A tulajdonos — csak úgy mellékesen —
még arról is beszámol, hogy a boltban
történt lopást követő éjszaka a Lövész-
utca 12 szám alatt levő magánlakásuk mo-
sókonyhájában is betörők jártak. A tet-
tesek, akik tisztában voltak azzal, hogy a
kérdéses napon nagymosás volt, a család
összes kimosott fehérneműjét elvitték.
Körülbekintő és praktikus emberek lehet-
tek, ha megvárták, míg a nagymosás le-
zajlik. Még ki is mosatják, amit elemel-
nek? Nem elég, ha olyan mesterséget
folytatnak, amely akármikor a szabadsá-

gukba kerülhet?...

A lopás és betörés, amely egy napon
és ugyanazon családnál történt, tü-
képe a brassói állapotoknak. An-
ennyiben ez így folytatódik, nemsokára ilyen pár-
beszédet hallhatunk az utcán:

— Szervusz! Mi ujság?

— Semmi különös. Az elmúlt éjszaka
csak a lakásban jártak betörők!

— Érdekes, nálam csak az üzletben...
Lazsálnak, kérlek, lazsálnak... (N. F.)

MÉG EGY BETÖRÉS BRASSÓBAN

Keddről szerdára virradó éjszaka még egy
betörés történt Brassóban. Ismeretlen tettesek
behatoltak Mosoiu közjegyző kolostorutcai

lakásába és azt teljesen felforgatták. A ká-
rosult vallomása szerint semmi értékesebb
holmija nem tűnt el. Ebből azt gyanítják,
hogy a tettes nem lopási céllal hatolt be a
lakásba, ahol valamilyen írást, vagy külön-
leges értéket keresett.

Miután a keresett holmira nem talált rá,
eredménytelenül meglepett. A rendőrség bűn-
ügyi osztálya ennek a tettesnek az elfogató-
sára is széleskörű nyomozást indított.

ÉS VÉGÜL: A HARMADIK
BETÖRÉS

És, hogy a napi bűnügyi események rova-
tát lezárjuk, ideiktatjuk a harmadik betörést
is: Ismeretlen tettesek fényes nappal beha-
toltak a Kut-utca 15. szám alatt levő Stinghe
és Czell-féle asztalos üzem irodájába, ahol
felfeszítették az egyik asztalt és a fiókból
közel harmincezer lej készpénzt vittek el.
Az irodában senki sem tartózkodott és így a
betörők zavartalanul operálhattak.

Az esetet azonnal jelentették a rendőrsé-
gen, amely megindította a nyomozást. A tet-
test mindezekig nem sikerült kézrekeríteni.
A rendőrség az összes brassói bünesetekkel
kapcsolatban csak részleges felvilágosítást
adott és így a betörés közelebbi részleteit nem
ismerhetjük.

MINDEN OLDALROL MEGNYUGTATÁS

A hatóságok nyomatékos ígérete szerint helyreáll Brassó közbiztonsága

Nyilatkozik a megyei prefektus, a polgármester és a rendőrigazgató

Brassó, augusztus 31.

A város közvéleménye az utóbbi na-
pok bűneseteinek hatása alatt áll. Való-
sággal nyomasztó hangulat fekszik a lel-
keken.

A hatóságok kétségbeesetten figyelmeztetnek bennünket, hogy ne alarmirozzunk.
Tompitsuk a valóságot is, hogy szűnjön a félelem. Erre nem vagyunk hajlandók.
Igenis alarmirozni kell. Tolvajt kell ki-
bálni, ha tolvajok járnak és alarmirozni
kell, ha van kit.

Néhány nappal ezelőtt a rendőrség fel-

kérésére felhívást intéztünk a város pol-
gárságához, hogy ne aludjanak nyitott
ablak mellett.

Ahelyett, hogy a betörőket, gazembe-
reket és rablókat csuknák le, a lakosságot
zárják ablakok mögé éjszaka.

És így, a bezárt ablakok ellenére is teg-
nap a városi kasszát furták meg, ma pe-
dig — amint azt lapunk más helyén rész-
letesen megírjuk — egy brassói mérnököt
lőttek le.

Ki a felelős? Miért züllött így le a köz-
biztonság? Erre kérünk feleletet.

Önvédelemre szervezkedik a városháza

A tegnapi betörés miatt a városházán
még mindig nagy az izgalom. Pedig ők
már „kimentek a divatból”, mert közben
más szennzációs bűntény történt és így a
kasszaforásról alig beszélnek. Lelőttek
egy álmából felzavart mérnököt. Ez mégis
csak súlyosabb eset, mint a kasszaforás.

A város urai is látják, hogy hiányos a
közbiztonság. Legalább is erről tesz bi-
zonyságot az, hogy a polgármesteri hiva-
tal önállóan szervezkedik az önvédelemre.

Tegnap átadták a városi kasszák fölötti
felügyeletet a tűzoltóságnak. Ezeknek a
tűzoltóknak megmondták, hogy a legki-
sebb neszre löjjenek. Minden kassza mel-
lé külön őrköt állítottak. Azonkívül egy
sereg másfajta óvintézkedést foganatosi-
tottak, amelyek, tagadhatatlan, hogy min-
dennemű betörést és kasszaforást lehet-
lenné tesznek.

Mindez, persze, eső után köpenyeg. A
polgárság 130 ezer lejét egyelőre elvitték
és a kedélyeket alaposan fölka-
varták.

Valószínű, hogy az önvédekezés során
sor kerül a többi intézményekre, sőt ma-
gánvállalatokra is. Ha közben be nem kö-

vetkezik az, amit a hatóságok kilátásba
helyeztek, hogy ismét rend lesz Brassó-
ban.

A RENDŐRSÉGEN

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi napok
bűncselekményei az összes helyi hatósá-
gokat megdöbbentették. A rendőrség ve-
zetői gondosan tanulmányozzák azokat a
módozatokat, amelyek a törvényes előírá-
soknak megfelelően lehetővé tennék, hogy
a közbiztonsági szervek, számarányának
növelésével magát a közbiztonságot is meg-
erősítsék.

A rendőrségen Crăciun rendőrigazgatót
találtuk az izgalommal telfűtött szerdai
napon. Nem volt deprimált. Sőt, jókedvű-
nek mutatkozott, ami azt bizonyítja, hogy
a rendőrség a tényleges kötelességteljesi-
tés útján van és az aktuális ügyben va-
lakinek a nyaka körül szorul a burok.

A rendőrigazgató elmagyarázza, hogy a
városházán történt kasszaforásért a rend-
őrséget semminemű felelősség nem terhe-
li. Valamikor ugyanis a kifurt kassza
megfelelő biztonsági készülékkel volt el-
látva. Amellett, hogy éjszaka áram cir-
kullált a kasszában, még egy csengővel

volt összekötve, amely a rendőrség ügye-
letes szobájáig ért. Amint valaki a kas-
zához nyult, a csengő azonnal megező-
lalt a rendőrségen és figyelmeztette az
ügyeletes tisztet, hogy „valami büzik Dá-
niában”...

Azonkívül a város vezetősége is ki-
sobb hibás a dolgok miatt. A rendőrség ugyan-
is a nagy kassza mellé egy őrszemot álli-
tott. Ennek a rendőrszemnek soha
egyetlen szóval nem mondták, hogy a má-
sik épületben is van egy városi kassza, a
melyre szintén vigyázni kell.

MEGERŐSITIK BRASSÓ KÖZ-
BIZTONSÁGÁT

A közbiztonság megjavulása az utóbbi
napok eseményei után teljes erővel meg-
indult. Ebbe az akcióba a rendőrségen és
az ügyészségen kívül a város és a vár-
megyei hatóságok is aktív részt vesznek.

Az utóbbi napok sorozatos bűncselek-
ményeiről táviratilag értesítették a bel-
ügyminisztériumot, amelynek hatásköré-
be tartozik a rendfenntartás kérdése. —
Ugyanakkor a vármegyei prefekturán
tegnap és ma az összes hatóságok bevo-
násával megbeszélést tartottak arra vonat-
kozólag, miképpen biztosíthatnák a vá-
ros lakosságának nyugalmát a veszedel-
mesen elszaporodó bűncselekményekkel
szemben.

Ezek a megbeszéléseken pontosan
megállapították azokat a hiányokat, ame-
lyek a rendőrségnek megnehezítették a
munkáját. Ugyanakkor leszögezték, hogy
ezeket a hibákat a legsürgősebben pótolni
fognak.

A vármegyei tanácskozásokon, ame-
lyeken maga Căteanu György dr. vár-
megyei prefektus elnökölt, a rendőrség meg-
bizásából Crăciun rendőrigazgató, továb-
bá Voicu Cornél dr. polgármester, vala-
mint több magasrangú főtisztviselő vett
részt.

Ezek az intézkedések azt bizonyítják,
hogy a hatóságoknak erős elhatározása
visszaállítani Brassó régi közbiztonsági
hírnevét.

BESZÉLGETÉS CĂTEANU DR.
VÁRMEGYEI PREFEKTUSSAL

Felkerestük Căteanu György dr. vár-
megyei prefektust, aki, amellyel, hogy a
megye feje, még a belügyminisztériumot
is képviseli. A prefektus, akinek erélye
közismert, szűkszavú nyilatkozatában a
következőket mondotta:

— Brassó város lakossága nyugodt le-
het, mert a jövőben semmi bántódása nem
esik. Ugy, ahogy azt a múltban tettük,
ezután is sikerülni fog a város és a megye
lakosságának élet és vagyonbiztonságát
megőrizni.

— Mi, a hatóságok — a magunk részé-
ről a legnagyobb eréllyel látunk neki a

Lux-Mozgó, Brassó

Pénteken!
Szeptember 1-én

Szezonnyitó ünnepi
premier a LUX-Mozgóban

KÉMNŐK

Die unsichtbare Front

A VILÁG LEGNAGYOBB ÉS LEG-
IZGALMASABB KÉMFILMJE:

FŐSZEREPBEN: TRUDE von MOLO, PAUL HÖRBIGER, KARL LUDWIG
DIEHL, THEODOR LOOS, TRUDE BERLINER, ALEXA v. ENGSTRÖM.

Zene: HANS MAY, „Ich möchte Dich 1000 × Küssen” című slágerfilm szerzője.

— A tolongás elkerülése érdekében, kérjük az ünnepi premierre jegyekről elővételben gondoskodni. —

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

bünesetek kiirtásához. Első intézkedésünk az utcák rendőri felügyeletének megerősítése.

— Az eseményekről egyébként értesítettük a felettes bukaresti hatóságokat, amelyek minden támogatást kilátásba helyeztek. A lakosságnak tehát, ismétlem, nincs miért nyugtalanzkodni, mert a rendőrt és nyugalomért felelős hatóságok résen vannak.

A vármegyei prefektus nyilatkozata valóban megnyugtató. Szavai ugyanis azt igazolják, hogy a felettes hatóságok is rájöttek arra, hogy a közbiztonság terén súlyos hiányok vannak.

Azok a hiányok, amelyeknek pótlásáért hónapok óta hiába küzdünk.

VOICU DR. POLGÁRMESTER MEGNYUGTATÓ NYILATKOZATA

Két akta aláírása közt megkérdeztük Voicu Cornél dr. polgármestert is, hogy mi a véleménye az utóbbi napok eseményeiről és miképpen gondolja a tarthatatlan helyzet megszüntetését:

— A lakosságnak nincs mit nyugtalankodnia — mondotta a polgármester —. Az utóbbi napok bűncselekményei tagadhatatlanul minket is megdöbbentettek. Különösképpen akkor eszméltünk rá, a helyzet súlyosságára, amikor a városi kasszát is megfúrták, ami annál fájdalmasabb, mert a köz pénztét lopták el.

— A város vezetősége azonban — amely minden energiáját Brassó fejlesztésének szolgálatába állítja és azon fáradozik, hogy a polgárság életét minél elviselhetőbbé tegye, minden lehetőt elkövet a régi rend és nyugalom helyreállítására.

— Emelni fogjuk a rendőrségi létszámot, azonkívül pedig olyan hathatós intézkedéseket fogantatunk, amelyek kizárnak minden nagyszabású bűncselekményt. Azért, hogy ezek a bűncselekmények annyira elszaporodtak, semmi esetre sem okolhatók a hatóságok, amelyek mindent elkövettek a múltban is, amennyi erejük-ből és a lehetőségekből kitelt, hogy a város lakosságának a nyugalomát és vagyoni valamint életbiztonságát megóvhassák.

Mindenfelől megnyugtató. Hiszük is, hogy az összes brassói és brassómezei hatóságok erélyes fellépése credménnyel fog majd járni.

»Ivria« sportegylet

turisztikai szakosztálya kedvező idő esetén vasárnap, szeptember 3-án társas kirándulást rendez Komandóra. Indulás reggel pontosan fél 7 órakor autóval a Transilvániától. Kovásznától siklóval és erdei vasuton Komandóig. Utiköltség személyenként 80 lej. Vendégeket szívesen látunk. Jelentkezések Singer Árpád gyógyszerárában, Kolostor-u. 8. sz.

Labdarugóversenyek Brassóban

A brailai Dacia Unirea 2 napos vendégjátéka

A brailai Dacia Unirea szombaton és vasárnap Brassóban játszik az Olympia-pályán. Ellenfelei az Olympia és az Astra. Játékrend:

Szombaton fél 4 órakor Cserkészek I—Gloria kombinált. Fél 6 órakor Dacia Unirea—Astra.

Vasárnap fél 2-kor Brasovia komb.—Olympia komb. Egyenlő 4 órakor: Victoria I—BMTE I. 5 órakor: Dacia Unirea—Olympia.

Mikor indul végre a brassói labdarugó- bajnokság

Jelentettük, hogy a brassói District az első osztályú csapatok létszámát 10-re akarja felemleni. Ezen javaslat mellett tegnap este a gyűlésen a District elnöke és titkára szólaltak fel. Határozathozatalra nem került sor Voicu mérnök távolléte miatt. Valószínű azonban, hogy a javaslat keresztül megy és a Gloria mellett a Suburbu is az első osztályban fog majd játszani.

A bajnokság indulása emiatt késik, pedig jó lenne már kezdeni, hiszen ismerve Brassó időjárási viszonyait, novemberben már nem igen lehetséges nálunk játszani. (Színaján már lecsúszott az első hől!)

C. A.

A zenészek országos szövetsége brassói fiókjának rendkívüli közgyűlése

A zeneművészek szindikátusának brassói fiókja ezúton értesíti tagjait, hogy kedden, szeptember 5-én délelőtt fél 10 órakor a Porond-téren levő Badea-féle vendéglőben rendkívüli közgyűlést tartanak. A vezetőség kéri, hogy a szindikátus összes tagjai vegyenek részt a nagyfontosságú rendkívüli közgyűlésen.

Brassó állandó választmánya elhatározta az ármaximálások beszüntetését

A miniszteri jóváhagyásig emelék a seriésbus, a szalonna, a zsír és a hús árát

Brassó, augusztus 31.

Brassó város tanácsának állandó választmánya szerdán délután nagyfontosságú ülést tartott. Az állandó választmány első sorban a szeptember havi maximális árakkal foglalkozott és elhatározta, hogy Brassó város területén teljesen megszünteti az ármaximálást.

Egyelőre azonban, amíg a belügyminisztérium beleegyezését nem adja a maximális árak megszüntetéséhez az eddigi rendszer marad érvényben.

Az állandó választmány kimondotta, hogy akárcsak augusztusban, szeptember havában is kivonja a kenyeret és a lisztet a maximális árak kötelezettsége alól és ezen a téren meghagyja a szabad versenyt. Nehogy visszaélések történjenek a kenyér és a liszt kimérése terén, az állandó választmány elhatározta, hogy az összes pékeknek kötelezővé teszi a figyelemztető táblácska kifüggesztését, amelyen a következő felirat álljon: „Tessék lenni

relni a kenyérrel!” A városi szabályzat ugyanis a kenyérnél kilogrammonként legfeljebb csak 50 gramm mérési differenciát engedélyez. Aki ennél többet „téved”, azonnal eljárást indítanak ellene.

Miután a liszt és kenyér kérdését ilyen értelemben elintézték, sor került a húsra is. A brassói mészárosok és hentesek felterjesztést intéztek a városhoz és kérték, hogy az összes húsarakat emeljék, különként két lejjel.

Az állandó választmány ezt a kérést indokolatlannak találta és mindössze csak a seriésbus, a szalonna, a zsír és a hús két lejjel való drágítását engedélyezte.

A kereskedelmi és iparkamara, valamint az állategészségügyi hivatal javaslatot terjesztett be a városhoz, hogy véglegesen szüntessék be a maximális árakat. Az állandó választmány úgy találta, hogy a maximális árak megszüntetése szabad versenyt idézne elő a piacon, ami csak az élet olcsóbbá tételéhez vezetne, mert a kon-

kurrencia leszorítaná az árakat. Ezért kimondták, hogy az előterjesztést elfogadják és a belügyminisztériumtól kérik fogadják, hogy engedélyezze a maximális árak felfüggesztését.

Ugyanakkor azt is kimondták, hogy amennyiben az intézkedés további drágulást vonna maga után, azonnal visszavonják a maximális rendszert. Addig terjedően, amíg megérkezik a belügyminisztérium jóváhagyása, a módosított maximális árak maradnak érvényben.

Végül is az állandó választmány foglalkozott a városi kassza megfúásával, illetve a betöréssel, ahol a várost 150 ezer lejes készpénzkár érte. Az állandó választmány elhatározta, hogy

az összes városi kasszákat a legmodernebb biztonsági szerkezetekkel szerelik fel.

Ugyanakkor szigorú vizsgálatot indítanak annak megállapítására, hogy a városháza belső személyzete közül kit terhel a felelősség a betörés miatt.

Országos teniszverseny Brassóban

Mindenki résztvesz, aki a román teniszben számít

Brassó, augusztus 31.

Alig ért véget a szenzációs lovasverseny Brassóban, máris friss csemegét kap Brassó sportkedvelő közönsége. A KTV agilis teniszszakosztályának rendezésében szeptember 1-én kezdődik az országos teniszverseny, mely négy napig fog tartani és azon az ország minden nevesebb játékos indul. Látni fogjuk többek között a következőket: Botez, Pulieff, Cantacuzino, Carahulis, Réti-t, Erdély és Bánát legjobbját. Brassóból Schmidt, Illyés, Hönig, Knoll indulnak. Érdekes és szép küzdelmek lesznek.

Érdekesnek ígérkezik a hölgyek küz-

delme. Ilyen kimagasló mezőny régen találkozott. Itt lesz a nagyváradi Zizovich Lenke, aki most jött haza külföldről, ahol többek között a francia ranglista harmadik helyezettjét győzte le. (Nagy szó.) Aradról Somogyi jelentette be részvételét, aki nemrég a Színajai országos versenyen lett a női egyes győztese nagy konkurenciában. Bukarestből R. malo, az előbb említett verseny másodikja látogat el Brassóba. De a többi hölgyversenyző is itt lesz, akik méltó ellenfelei lehetnek a fentemlítetteknek.

Reméljük, hogy nagyszámu közönség fog a versenyeknek asszisztálni.

Hét cég pályázott a vágóhid gépberendezésének szállítására

Brassó, augusztus 31.

Szerdán délelőtt tartották meg a városházán az új vágóhid gépberendezésének második árlejtését. Mint ismeretes, a három héttel ezelőtt tartott árlejtést, amelyen összesen öt cég jelentkezett, megsemmisítették, mert az ajánlatok hiányosak voltak és azokból nem lehetett kivenni a munkálatok végösszegét. Azonfelül pedig az ajánlattevők félreértették az árlejtési jegyzőkönyv intézkedéseit és egyesek olyan munkálatokat vettek fel ajánlatukba, amelyeknek elvégzése nem tartozik oda, mások pedig fontos munkálatokat kihagytak.

Míg az első árlejtésen összesen öt, a másodikon hét cég vett részt. Érdekes, hogy az ajánlattevő cégek között egyetlen sincs brassói.

Hat közülük bukaresti, egy pedig kolozsvári.

Ajánlatot nyújtottak be: a Schulzer Frères gépberendezési vállalat, S. I. Bernacky et Co., bukaresti mérnök, S. Neicu és R. Kurtz mérnökök gépberendezési vállalat, Sinigalni bukaresti gépészmérnök, Joan Ch. Pantelli, ugyancsak bukaresti mérnök és a kolozsvári Ganz villamossági részvénytársaság.

Értesüléseink szerint a legelőnyösebb aján-

latot a Ganz Villamossági Rt. tette. Az ajánlatokban feltüntetett árak végleges összeadása azonban még nem történt meg.

Az árlejtést két héten belül jóváhagyatják Bukarestben és így szeptember hó közepén már neki is fognak az új vágóhid gépi berendezésének felszereléséhez. Tekintve, hogy a gépberendezési munkálatokat hamarosan megkezdik, a polgármesteri hivatal utasításainak megfelelően a vágóhidnak első sorban azokat a részeit építik fel és hozzák tető alá, ahová főleg gépeket kell elhelyezni.

A késő esti órákban az árlejtés ajánlatait mégis összeszámlálták és ebből kiderült az egyes ajánlatok végösszege.

A Schulzer Frères cég ajánlata 16 millió 869 ezer 40 lej, a Bernacki mérnök ajánlata 16 millió 29 ezer lejes, a Neicu mérnök ajánlata 16 millió 508 ezer 490 lejes, a kolozsvári Ganz Villamossági Részvénytársaság ajánlata pedig 16 millió 161 ezer 675 lejes.

A város műszaki hivatala még mindig nem fejezte be véglegesen a számításokat, de a fentebbi ajánlatok végösszegeiben egész minimális áreltérölések állhatnak be. Erre vonatkozólag hétfőn történik csak döntés.

Kerékpárverseny

A brassói kerékpárosok vasárnap, szeptember 3-án nagy kerékpárversenyt rendeznek az I. A. R. sportpályán új velodromján. A versenyre, amely rendkívül érdekesnek ígérkezik, díjmentesen lehet jelentkezni Sebastyén órák üzemében. Vasut-utca 46. szám alatt.

— MEGJEGYZÉSEK ÉS ÉSZREVÉTELEK. Jules Renard hátrahagyott naplójából:

Jóságom olyan dolog, melyet visszatartok, de azért folyton-folyvást kiszűrődik.

★
Ez a költő „tündöklő”, akár egy kifelyesedett, elkopott nadrág.

★
Francia irodalom, kérlek, öltsd ki a nyelvedet: határozottan beteg vagy.

★
A nap még nem áldozott le s a hold már fölkel. hogy lássa azt a híres napot melyről annyit beszélnek.

★
Ha már nem vagyok fiatal, szeretném tudni, mily napon és mily órában hagyott el a fiatalságom.

★
Hitetlen századunkban ez a kifejezés „kétségtelen”, csak azt jelenti, hogy „talán”.

★
A magányos erőművész kedvtelése lelik bennem. Szeretek hátat fordítani önmagamnak.

★
Szobrom fején vájjatok ki egy kis csatornát a madaraknak, hogy ihassanak belőle.

★
Kicsoda a könyvbíráló? Az olvasó, aki zavart csinál.

★
A szellem egy pillanat alatt az álmok végtelen országát futja be, de a szem úgy mészlik a valóságon, mint a teknősbéka.

HIRDETMEY

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy 1933 szeptember 15-én, d. e. 10 órakor a régi kórház irodájában (Sirul Spitalului No. 13.) nyilvános árverés tartatik mindkét kórháznak egy évi ellátására szolgáló következő cikkek: kenyér, kifli, liszt, makaroni, tészta, hús, zsír, főlvaogottak, tej és tejtermékek, fűszer és mindenféle zöldséggyümölcs. A szállítási időtartama 1933 október 1-től 1934 szeptember 30-ig tart.

Az árverés az állami számviteli törvény cikk 88—100 paragrafusára értelmében lesz megtartva.

A mennyiség és a feltételek megtekintését a régi kórház irodájában minden nap ahol a résztvenni kívánók beadhatják ajánlataikat.

Elnök:
Gh. Culeanu ss.

Titkár:
A. Precup ss.

VILÁGPOLITIKA

A részvét sem rossz üzlet

Hogy van egy európai értelemben vett magasabb tömegpolitika is, ezt semmi más nem bizonyítja jobban, mint Ausztria esete. A kicsiny Ausztria hónapok óta ott küzd a porondon a sokkalta izmosabb Németországgal, s hogy mindmáig nem fektült a két vállára, csak annak köszönheti, hogy ő a gyengébb és mellette van a világ-szimpatia. Onmagában ez a világ-szimpatia aligha volna elég, hogy egy gyengét erőssé tegyen, s akkora erőt adjon neki, mely a tízszeres túlerővel játszóva megbirkózik; nem, itt cirkuszi néző platói rokonszenvet keveset használja. De tudni kell, hogy a világ ezuttal hatékonyabb eszközökkel töltötte meg az érzeit: valóságosan és a hűbére alá nyúl az élettörvények birkózónak. A világ? Ne gondoljunk e pillanatban a hivatalos Európára, a Francia, az angol s az olasz politikára, amely jól felfogott érdekből segítette a megtámadott kis államot, hogy függetlenségét a német elnyelés ellen megvédje. A világ alatt a nemhivatalos tömegeket értjük, a franciákat, angolokat, amerikaiakat, a svédek, dánokat, hollandokat, akik a nehéztudomány német bajnok egyik leghatásosabb fogását, az ezermarkásvízium-csapást idejében kiparizották. A német határzárral, amely a fűrdőszekción küszöbén csapott be Ausztriára, kiheverhetetlen károkat szenvedett volna a nyári vendégre berendezkedett kicsiny üdülő-ország, ha a világ-szimpatia nem gondoskodik az elmaradt hűbéreztörvényes német pótlásáért. Hogy ez a gondoskodás megtörtént és pedig oly gyorsan, amint csak lehetséges volt, meg tudjuk ma két osztrák felelős politikust, Winkler alkancellár és Fey biztossági miniszter beszámolójából. Az üdülőidény végén elkészült mérleg szerint a nemzetközi vendég még idejében beugrott és Ausztria alig érezte az ezermarkás határzár következményeit.

Van ennek a világ-szimpatia-nak egy másik megnyilatkozása is, amit az óvatos osztrák politika nem hasonlít világgá, amit azonban mindenki, aki a kicsiny ország harcaát a szomszédokkal és a válságai ügyei, könnyen meg tudhat: Ausztria gazdasági helyzete javulóban van, s ha nem is elkiabálva, de a korántsem olyan katasztrófa, mint volt még egy évvel ezelőtt. Ez év júliusában az osztrák export huszonöt százalékos emelkedést mutatott fel a múlt évi állapothoz képest, s ez semmi másról nem beszél, mint arról, hogy a világ vásárlói is a gyengébbet támogatták. Ha tudjuk, hogy a német export az elmúlt fél évben huszonnégy százalékos csökkenést mutat fel, sejthetjük is, honnan kapta Ausztria új bevételt, vagy mondjuk fokozottabb megrendeléseit.

A világ-szimpatia, mint látjuk, több lehet érzelmi megnyilatkozásnál, s ha az osztrák politikuskok erre a szimpatiaira hivatkozva állják a harcot az újra meg újra provokáló hitlersséggel, ők tudják, hogy a világ rokonérzése aktív tétel. Mi sem volna egyszerűbb, mint erről az osztrák közvéleményt felvilágosítani s a náci-fertőzésnek a józanság propagandájával véget vetni, de Ausztria felelőseitől ekkora bátorságot elvárni tulzot volna. A népnek ők már szívesen megmondanák, de hogyan mondják meg a világ-nak? Ausztria főereje a gyengesége, ebből él, táplálkozik s merít erőt a harcra; ha a világ egy szép napon mindezt meg tudja, elhagyja, visszahúzódik s a kicsiny ország menthetetlenül elveszett. Nem, az instanciák és a kéregető és apró svindlő, hogy hogy még betegbbnek akar látszani, mint amilyen, nem lehet rossz néven vennünk Ausztriától.

A gyengeség nem ezuttal először áll a világ elé, a st.-germaini szerződés aláírása óta ez Ausztria politikai stílusa. Mert állandóan felni lehetett, hogy a kis ország eltűnik a nagy német testben, jöttek a segélyek, támogatások, feleslegessé akciók, népszövetségi kölcsönök és egyéb hitelek. Ez a stílus ma súlyosabb politikai, mint valaha. Ausztria néha úgy csinál, mintha el akarna ájulni a gyengeségtől, néha meg úgy, mintha konspirálna az ellenféllel. A ríccionei összeesküvés se akart más lenni, mint figyelmeztető a világ felé, hogy odakünn megszólalt az osztrák kintorna. S a világ egyszerűen odafigyelt. A politikumból az lett, amivé lenni akart: gazdasági fölségítés. Az osztrákok panaszkodtak a franciákra, hogy nem elegendő vásárolnak tőlük, különösen az ausztriai terméskét hanyagolják el, ezért a franciák siettek a megrendeléssel, a Boz-vidék bányáiban már csak az osz-

trák bányagerendát tartják jónak. A magyar-osztrák ki- és bevitel aránya hálá Riccionnak, másfél az egyhez alapítódik meg Ausztria javára. Az osztrák-csehszlovák közlekedés a pozsonyi Duna-vásár megnyitóján történt meg: Buresch osztrák miniszter a közönség tapsai közepette — a pozsonyi tapsok is csak a világrokonszenv megnyilatkozásai — jelentette ki, hogy Ausztria számot tart Csehszlovákia előzetesnyiségére. Tekintve, hogy Csehszlovákia Ausztria gazdasági életében a második helyen áll, némi udvariasság az új kereskedelmi szerződésben igen fontos előnyöket jelenthet Ausztriának.

Ami mi tiszta szívből kívánunk is. Ő a gyengébb, Európa vézna gyermeke, az erős itt csak anyai komplexumokkal közeledhet hozzá. Hogy Ausztria tudatában van a gyengeségének — ez nem is baj. Addig jó, amíg tudja. Mihelyt elfelejtette, hogy a világ-szimpatia üzleti alapnak se rossz, mihelyt kidobta ezt a szimpatiát a számításából, — huszon-négy óra alatt kétvállra fektette az ellenfele.

BOSSZU, VAGY RABLÁSI KISÉRLET

Véres éjszakai támadás egy brassói mérnök lakásán

Fegyveres látogató jelenik meg az elsőemeleti hálószoza nyitott erkélyajtájában
Fegyverdörrenés, majd dulakodás a balkonon

Brassó, augusztus 31.

Brassó városa, amely egykor híres volt közbiztonságáról, néhány hét óta ismeretlen bűnözők terrorja alatt él. Néhány hónap leforgása alatt három vakmerő kasszafurás és egy álarcos rablótámadás történt. Tegnap ismeretlen betörők megfúrták a városi adóhivatal pénztárát és onnan 130 ezer lejt loptak el.

Még el sem csendesedtek ennek a vak-

Véres dráma a Bruckenthal-utcában

A vakmerő rablótámadás áldozata Broser Hans ismert nevű mérnök, aki a város területén különböző középítkezési munkákat végez. A vállalkozó a Schergyár közelében ujonnan épült szász villanegyedben, a Bruckenthal-utca 12 szám alatt lakik.

Körülbelül hajnali 5 óra lehetett, amikor Broser mérnök felesége hirtelen felriadt álmából. Pillantása a hálószozából nyíló és nyitvaálló erkélyajtóra esett. Ugy látta, hogy egy térdnadrágot viselő idegen férfi áll az erkély ajtajában, a melyet azért hagytak nyitva éjnek idején is, hogy friss levegő tóduljon a szobába. Broserné rémülten ébresztette fel a férjét.

A mérnök fölkel, kinézett az erkélyajtón, de semmi gyanusát nem vett észre. Azt hitte, hogy felesége csak rémképet látott.

De még jóformán el sem helyezkedett az ágyban, amikor maga is gyanus neszre lett figyelmes. Újból fölkel, kiment az erkélyre.

Vadászlegyverrel lőtték le az áldozatot

A mérnököt egy golyó találta, de az is oly súlyos, hogy az könnyen halálos lehet. Az éjszakai támadó ugyanis nem revolvert használt, hanem duplacsövű vadászfegyvert.

A hatalmas sebből vérző mérnököt a közelben levő Flechtenmacher-féle szanatóriumba szállították, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta. Az orvosi beavatkozás után megállapították, hogy az éjszakai támadó 0 (zéró) számú sérülttéltöltött vadászgolyót használt. Ezzel a sérétnagysággal szokás farkasokra vadászni. A mérnök testéből rengeteg mennyiségű sérétet szedtek ki.

A sérétek az egész bal vállát valóságos öskzeroncsolták.

Működésben a műtétet végrehajtották, értesítették a rendőrséget, ahonnan Bancila a bünygyi osztály főnöke, valamint néhány detektív azonnal kiszálltak a helyszínré.

A villa erkélyén hatalmas vértócsában

MUNKA ÉS SZÓRAKOZÁS.

győtrelemmé válnak ilyen kínos köhögés mellett. Pedig felesleges, hogy hülése miatt szenvedjen. KRESIVAL segít rövid időn belül!

KRESIVAL

merő rablásnak és kasszafurásnak a bulimái és máris újabb véres esemény rendítette meg a város lakosságát,

Egy ismeretlen bandita szerdára virradó hajnalban behatolt egy közismert brassói mérnök elsőemeleti lakására és az álmából felriadt embert vadászfegyverrel lelőtte, majd nyomtalanul eltűnt.

Amint az erkélyajtó küszöbére ért, az erkélyről hirtelen fegyver dördült és a golyó a mérnök jobb vállába fúródott.

Ekkor már nem lehetett kétség aziránt, hogy betörő van az erkélyen, aki végső elszántságában fegyverét is használta és megsebesítette a mérnököt. Broser mérnök azonban nem törődött a sebesüléssel, hanem

rávetette magát a banditára, átfogta a farkát és igyekezett addig tartani a golyót, amíg segítség érkezik.

Elkeseredett küzdelem fejlődött ki az ismeretlen merénylő és a mérnök között. Néhány pillanat múlva azonban a nagy vérvérzésesség a mérnököt annyira kimerítette, hogy karjai erőtlennül lehanyatlottak és

a bandita kiszabadította magát.

Minthogy a fegyverdörrenés zajára a környéken figyelmesek lettek, a bandita jónak látta menekülni. Átvette magát az erkély korlátján és az ablakrácsokon lemaszva, nyomtalanul eltűnt.

egy kilőtt patrót találtak, nem messze pedig a merénylet színhelyétől

rábukkantak a vadászfegyverre is, amelyet a támadó menekülés közben dobott el.

A súlyosan sebesült mérnök és felesége vallomásaiból annyit meg lehetett állapítani, hogy a támadó térdnadrágot viselt, meglehetősen és általában jól volt öltözve. Sapkáját, amelyhez hasonló a sofförök szoktak viselni, a Broser mérnökkel folytatott harcban elejtette és ezt a sapkát ugyancsak a vértócsában találták meg.

A detektívek felkutatották a környéket, de semmi gyanusát nem észleltek. A támadó alig lehetett két lépésre a mérnöktől, amikor lőtt.

A villától néhány méterre egy deszkából készült felszerben a mérnök 18 munkása aludt. Ezek semmit sem hallottak az éjszakai drámából és a lövés zajára fel sem ébredtek.

A tettes felderítésére a brassói rendőrség egész apparátusát munkába állították. A déli órákig azonban a tettest nem sikerült lefűlelni. A hatóságok ugyanis nem tudják pontosan, hogy rablótámadásról van-e szó, vagy pedig bosszuról. A szomszédok és ismerősök vallomásaiból ki-tűnik, hogy a mérnök nagyon jól bánt összes munkásaival és így erről az oldalról mi sem valószínűsíti a merényletet.

Az sem biztos, hogy rablótámadási kísérletnek esett volna áldozatul, mert ha a bandita valóban rabolni akar, a mérnök feleségével is végzett volna.

A rendőrség állítólag olyan bizonyítékok birtokában van, amelyek hamarosan világosságot derítenek a megdöbbentő ügyben.

Szerdán délelőtt egyébként a Flechtenmacher szanatóriumban megjelent Birkle dr. hivatalos törvényszéki orvos, aki szintén megvizsgálta az áldozatot és megállapította, hogy

a mérnök állapota rendkívül súlyos. A vadászfegyver golyója valóságos husdarabokat vágott ki a mérnök testéből. Amennyiben súlyosabb komplikációk be nem következnek, úgy a mérnök balkarját minden körülmények között le kell vágni.

Influenza, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint tüdőcsúcsurhut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és beleit természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával többször és alaposan kitisztítsanak.

Roosevelt ismét arany után nyomoz

Washington, augusztus 31.

Roosevelt ma reggel váratlanul ismét arany-rendeletet adott ki.

Az új rendelet szerint mindenki, akinek 100 dollárnál nagyobb értékű aranya van, köteles ezt a mennyiséget a Nemzeti Banknak azonnal bejelenteni.

A rendelet arra vonatkozik, hogy mi történik ezzel a bejelentett arany mennyiséggel, intézkedést nem tartalmaz. Az azonban kétségtelen, hogy Rooseveltnek a még mindig teaurált arany mennyiségekkel céljai vannak.

E rendelet megjelenése után néhány órával Roosevelt újabb rendeletet adott ki, amely megengedi, hogy állami ellenőrzés mellett az Egyesült Államok területéről aranyat vigyenek ki. A rendelet azonban csak az olyan arany kiszállítását engedi meg, amelyet most frissen bányásztak az Egyesült Államok aranybányáiban.

A kivitt arany árát a kormány később állapítja meg.

HIREK

Két eset lehetséges

A londoni lapokból arról értesültem, hogy levélzett a tyuktojás. Helyét a pinguinek tojása foglalta el, amely bár kisebb mint a tyúk, de az az előnye, hogy izesebb, pikánsabb — drágább.

Amikor e hirt olvasám, nem hittem szerencsemnek. Szerencsére a szerencse segítségemre jött és ismerősöm, ki a minap jött Londonból, eloszlatta kételyeimet és kedélyemre megnyugtató nyilatkozatot tett Barátom „frappáns” nyilatkozata eme őrisí horderejű ügyben a következő:

Tény és való, hogy eddig odakünn a tyuktojás járta és most már a tyuktojás nem járja, hanem pinguinjó járja. Tekintettel arra, hogy a felette fontos kérdésben a közönségnek még nincsen tiszta képe, ezért, felelősségem teljes tudatában, kijelentem, hogy a pinguinjókat nem három és öt percig főzik, mint az elavult tyukot, hanem félórát. A pinguinek jóvoltából most több gáz fog fogyni, ha több gáz fogy, akkor több munkás lel kenyeret a gázgyárban. Bátran állítom tehát, hogy a pinguinek tojásának térhódítása szociális jelleggel bír.

Eddig a nyilatkozat. Mi a magunk részéről csak helyszelhetjük a dolgot. Igaza van Londonnak! Már unalmasak az ingyenecnek való dolgok. Előre mégis csak szemtelenség, hogy naponta ugyanazt együk. Halálosan unalmas már a kaviár, amelyet naponta kenyerünkre kenünk. Változatosság kell. Az embernek már a könyökén jön ki a békacomb, a teknősbéka. Elég volt! Tiltakozunk a változatlanlanság ellen! És hogy mi is megtegyük kötelességünket, alábbiakban új ételek bevezetését indítványozzuk:

Együnk panírozott szitakötőszárnyat tartárral. Könnyű étel, nem fekszi meg a gyomrot. Együnk dinszelt kigyónyelvet, különösen a kobra kigyót ajánljuk, mert az nem csinál gyomorsavot!

Haladni kell a korrál. Az ember izlése nem állhat meg. És enni kell. Arra nézve, hogy mit eszik az ember. — két eset lehetséges:

Vagy eszik azt, ami izlik neki, vagy olyat eszik, ami nem izlik neki. Ha olyat eszik, ami izlik, nincs semmi baj, ha olyat ami nem izlik — két eset lehetséges:

Vagy nem eszik, vagy eszik. Ha eszik, semmi baj nincs, ha nem eszik, akkor éhenhal, ami viszont a jobbik eset. Mert jóllakni nagyon nehéz dolog manapság, ma, amikor abból az ault, ósdi ételből, a kenyérből is kevés van.

Éljen a pinguinek tojása!...

Békeffi László

— AZ OLASZ LÉGIFLOTTA ISMÉT UTNAK INDUL. Rómából jelentik: Az olasz légügyi kormány elhatározta, hogy egy tíz hidroplánból álló légi rajt ismét utnak indít. Ezt a rajt nem Balbo, hanem Bernardi ezredes vezeti. A légi rajt Sanghait akarja meglátogatni.

— ELVI JELENTŐSÉGŰ HATÁROZAT EGY KONVERZIÓS KÉRDÉSEBEN. Nagyváradról jelentik: Gytye Demeter nagyváradi gépgyáros és háztulajdonos vagyonát három pénzintézet: a „Timisia-na”, a „Banca Agrar” és a „Banca Tării Românești” közel 10 millió lejes tartozása miatt zár alá vette. A gépgyáros ügyvédje a városi konverzió értelmében a zárlat feloldását kérte. Az ügyvédet a járásbírósa a törvényszékhez, a törvényszék a járásbíróshoz utasította. A vagyont végül is feloldották azzal az indoklással, hogy az ügyben a mindenkori végrehajtási bíróság illetékes. A döntés annak ellenére, hogy a járásbíróshoz hozta meg, elvi jelentőségű.

— KERESZT HELYETT HOROGKERESZT. Berlinből jelentik: Mainz Bernheim községben az ujonnan épített evangélikus templom tetejéről levették a keresztet és helyette kitűzték a horogkeresztet. A ceremónia — így mondja a tudósítás — a lakosság üdvözlője középette folyt le.

Úrind 3 iskolás gyermekkel

teljes ellátást keres

brassói uriháznál. Igényel 2—3 szobát, fürdőszobát és elsőrangú ellátást. Ajánlatok: „Állandó” jellegre a kiadóra küldendők.

— KIDOBTA A FUTÓT A VONATBÓL. Darmstadtól jelentik: Darmstadt közelében az egyik teljes sebességgel roboló mozdonyból kiesett a fűtő és szörnyethalt. A vonat fűtő nélkül érkezett be Darmstadtba. A mozdonyvezető így jelentette az esetet az állomásfőnökségnek. A vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a fűtő régi haragosa volt a mozdonyvezetőnek. A két haragos ma Darmstadt előtt összeesett és a veszekedés hevében a mozdonyvezető kidobta a fűtőt a vonatból. A dühös mozdonyvezetőt letartóztatták.

— ALAGUT AMERIKA ÉS ÁZSIA KÖZÖTT. Damoud I. Anthony amerikai képviselő azt indítványozta a kongresszusra, hogy Kanadán át közvetlen autótutat építsenek, amelynek vége a Bhering-szoros alatt Szibériában építendő alagutba torkollik. A terv legérdekesebb része az alagut, nem új. Már Harriman finanszírozás is gondolt rá 1907-ben, amikor Alaszkából vasutvonalat akart építeni Szibériába. Akkoriban a terv nem a nagy költségek miatt, hanem politikai nézetkülönbségek miatt nem sikerült.

ABLAK

Göring porosz miniszterelnök a napokban kiadott rendelettel megtiltotta a víbiszekciót. A tudomány ez alatt azt az eljárást érti, amit élő állatokon, rendszeren narkotizálva végeznek élettani, történelmi vagy gyógyszer-tani kérdések tisztázása céljából. Göring rendeletével kapcsolatban egy jónövű orvos erről a kérdésről a következőket jegyezte meg: — Kétségtelen, hogy a háziállatok — a hűségese kutya és a szelíd, ártatlan házinyúl stb. — szeretete és megőzése az oktanulmányok kedvéért, az emberi szíve egy nemes és tiszteltetelműtől vonása. Igaz az is, hogy itt-ott, egyik-másik laboratóriumban egyes tulbuzgó tudósok könnyelműen visszaéltek a kísérletezési eljárással és céltalan kínzásoknak tettek ki egyes állatokat. Ezek megakadályozására az ellenőrzés kötetelése érhető, sőt talán helyes eljárást, de tulhajtott fanatizmusnak vehető az a mozgalom, amely az állatvédelem jelszavának hangoztatásával minden állatkísérletnek teljes betiltását, a kísérleti laboratóriumok eltörlését hirdeti. A szívesjóságnak valószínűs aberrációja az az irány, amely például többre becsüli a tudomány oltárán kénytelen-kelletlen feláldozott háziállatok életét annak az ezer és ezer kis gyermeknek az életénél, a kiket megment az orvostudomány állatkísérlete alapján a difteritisz, veszettség és más bajok elleni oltásainak. Se szeri, se száma azoknak a gyógyszereknek és oltóanyagoknak, amelyeket csak úgy tudott az orvostudomány az emberiség megmentésére felhasználni, hogy előzőleg állatokon kísérlete meg azokat. Az antioviszekciós mozgalom eddig csak Angliában tudott némi tért hódítani s úgy látszik, hogy ott se sikerült e mozgalomnak teljesen célhoz jutnia, mert éppen ebből az országból kerültek ki az utóbbi időben a legfontosabb kísérleti vizsgálatok, különösen az agypelők működéséről. Németországban most minden fordítva történik. Ott most nem állatokon kísérleteznek az emberek javára, hanem direkt állatok kísérleteznek.

Nagyszabású mezőgazdasági kiállítást rendeznek Kolozsváron

A kiállítást Károly király logja megnyitni

Kolozsvár, augusztus 31.

A kolozsvári földművelésügyi vezérigazgatóság a földművelésügyi miniszter védnöksége alatt október folyamán Kolozsváron nagyszabású kiállítást rendez, amely a mezőgazdaság minden ágát felöleli.

A kiállítás, amelyen a tervek szerint bor-

szőlő-, alma-, élelmiszer- és egészségügyi csoportok is lesznek, valószínűleg egybeesik Károly király kolozsvári látogatásával és ebben az esetben a kiállítást az uralkodó nyitja meg.

A mezőgazdasági kiállítás Kolozsvár idegenforgalmát előreláthatólag jelentősen felfröcskösíti.

néhány ittas fiatalember tünt fel, akik hangos viselkedésükkel minden áron meg akarták zavarni a kialakult hangulatot. A botrányos incidens után a notaest zavartalanul folyt tovább.

— INKÁBB OTTHON ÉHEN HALNI. Temesvárról jelentik: Aschenbrenner Mici, 16 éves temesvári leány néhány héttel ezelőtt Ploestbe ment szolgálatba, ahol Antonescu bírónál kapott alkalmazást. A fiatal cseléd leány rövidesen összeesett a gazdájával és eltávozott, a bírő azonban visszatartotta ruháit, mert a leánytól 900 lejé követelt. A leány ebben az időben levelet írt haza, hogy egy jónőnél kapott állást. Édesanyja, aki gyermekét az elzúllástól féltette, a Magyar Párt temesvári tagozatához fordult, amely Kányádi Béla, bukaresti református pap révén összeköttetésbe lépett Fehér János református pappal. Fehér a leányt felkutatva Ploestben, házához vette és miután hivatól elegendő utiköltséget gyűjt számára, hazaküldte Temesvárra. Az ügy kapcsán Kányádi a Magyar Párt temesvári tagozatának levelet küldött, amelyben megemlíti, hogy a magyar lapokban, hirdetés útján csak azok a regátiak keresnek alkalmazottat, akik rossz bánásmódjuk miatt közismertek. Kányádi óva int mindenkit, hogy előzetes tájékozódás nélkül kimenjenek az Ókirályságba. „Inkább otthon éhen halni — írja a levélben — és ne itt, kiverit kutya módjára... Tönkrement és elzúllott magyarokkal van itt tele minden lebu és minden venerikus kórház!” hangzik tovább a felvilágosító írás.

— NEM TUDOK ÉLNI — NE KERESSENEK. Nagyváradról jelentik: A fogarasi rendőrség átiratban közölte a rendőrséggel, hogy Steiner Zeiga 13 éves nagyváradi illetőségű szabótanonc augusztus 16-án eltűnt otthonról és azóta nem adott életjelet magáról. A kisfiú néhánysoros levelet hagyott lakhelyén. „Nem tudok élni” — írja a levélben — ne keressenek! Steiner Farkas kereskedő, a gyermek Nagyváradon élő édesapja, akit a rendőrség beidézt, micsom tud kisfiáról. Az eltűnt gyermeket a rendőrség országosan keresi.

KELLEMETLEN EMBER

Voltaképpen semmi rosszat nem csinált nekem. Soha nem bántott. És mégis ő lesz az oka, ha majdan a Lipótnéző egyik párnás szobájában megtört szemű dühöngőt csillapítanak, aki rám hasonlít.

Nyugodtan, viruló egészséggel megyek az utcán, találkozom vele, üdözlök egymást s már a következő pillanatban összeráncolt szemöldökkel vizsgálja az arcomat:

— Ej, de rosszul nézel ki! Mi bajod van?

Ijedten dadogok:

— Nekem, kérlek, semmi! En rosszul nézek ki? Komolyan rosszul nézek ki? Megsínálja a fejét:

— Rémes, milyen rossz színed van. Karikásak a szemeid. Föltétlenül vizsgáltsd meg magad. Na, szervusz.

Derűsen, elkészülve, én pedig ott maradok leheredve, magamban roskadva, legalább ötféle halálos betegség szimptomáit érezve. Tükörbe nézek és konstátalom, hogy hozzám képest a halál pufók egészséges.

Új ruhám van. Boldogan megyek benne, minden kirakatban megnézem magam, feszítek, örülök. Jön ő, nézeget az új ruhámat, kijelenti, hogy igen jó szövet, kár, hogy a kabát vállá egészen el van szabva és a nadrág szűk. Nagy pech, mert a szövet igazán elsőrangú, csak erősen gyűrődik. Nyugodtan ott hagyom, én pedig rohanok a szabóhoz, vérben forgó szemekkel vágom oda az új ruhát, hogy égesse el, súlyosza el, nekem nem kell.

— Érdekes, hogy öregszel, — állapítja meg egyszer, mire egy héttel el vagyok keseredve. Öngyilkosságra gondolok és azt hiszem, nem érdemes már élnem. Kicsit meg vagyok hűlve. Föltétlenül tud történeteket szegény barátokról, akik hasonló tünetek közt haltak meg. Új kalapot veszek, mire kijelenti, hogy milyen divatos volt ez a kalap tavaly, kár, hogy idén már senki sem hordja. Egyszer ugyanis megölöm.

— SZAZMILLIÓ SZUNYOG REPÜL EURÓPA FELÉ. Ez a veszedelem fenyeget bennünket, ha nem sikerül azokat a szunyogcáákat valahogy kiirtani, amelyek a Jáva északi részén levő halastavakban élő halfajtával együtt tenyésznek. Ottani tudósok szerint a szunyogcáák közül könnyen a milliók száza szabadulhatnak el Batávián keresztül Európa felé. Kiirtásukra az a terv, hogy a halastavak köré mély árkokat vonnak, amelyekben a tavak vizét annyira levezethetik, hogy a legtöbb szunyogcáca elpusztul.

— BETÖRŐ A BUDAPESTI DUNA PALOTA TERRASZÁN. Budapestről jelentik: Tegnap éjszaka a budapesti Dunapalota portása arra lett figyelmes, hogy a szálloda tetőtérasznán egy gyanús ember mászkál. Azonnal értesítette a detektíveket, akik a helyszínre kiszálltak és üldözöbe vették a betörőt. Előbb reflektorral világították meg a bujkáló alakot, majd revolvertüzzel arra kényszerítették, hogy adja meg magát. A betörőt elfogták. Stancz Lajosnak hívják és alig néhány hete szabadult ki a váci fegyverházból, ahol betörésért két évet ült.

— MEGTALÁLTAK POP VALÉR ELLOPOTT ÓRÁJÁT. Kolozsvárról jelentik: Megirtuk annakidején, hogy Pop Valér nyugalmazott kormánybiztos lakásán egy héttel ezelőtt ismeretlen tettesek jártak, akik egy 10 ezer lej értékű aranyórát vittek magukkal. A nyomozás most kiderítette, hogy az órát egy Harsia Illés nevű egyén lopta el, amelyet Tordán meg is találtak, a tolvajnak azonban nyoma veszett.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izlése lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és kellemes körülmények között is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY ÉS RÉTI

BUTORGYÁR R.-T.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ

LEGUJABB

Addig nem tárgyalnak a hitelezők,

amíg a kormány a transzferrmoratóriumot vissza nem vonja

Bukarest, augusztus 31.

A londoni *Financiale News* ma esti kiadása szenzációs jelentést közöl. A lap közli, hogy a szeptember ötödikére tervezett párisi hitelezői értekezlet elmarad. A konferencia elnapolásának az az indoka, hogy a hitelezők nem látják célját annak, hogy a jelenlegi körülmények között összeüljenek és tárgyaljanak. Az értekezlet vezetősége kijelentette, hogy Romániával addig a hitelezők semmiféle tárgyalásokba nem bocsátkoznak, amíg Madgearu az elrendelt transzferrmoratóriumot — amely a hitelezők szerint ebben az időpontban jogtalan és indokolatlan volt — vissza nem vonja.

A hitelezői értekezlet elmaradása és az elmaradás indokolása Európaszerte nagy megdöbbenést keltett.

Kinyomozták az innsbrucki fogolyszöktetés főrendezőjét

Olaszország felé szöktették meg Steidle merényletjét

Innsbruck, augusztus 31.

A B. L. mai számában más helyen jelentettük, hogy Heimwehr-egyenruhába öltözött egyének az innsbrucki tartományi törvényszék fogházából megszöktették Hofert, a vorarlbergi nemzetiszocialista-párt vezérét, akit azzal gyanúsítanak, hogy része volt a Steidle elleni merényletben.

Lapzártakor érkezett jelentések szerint az osztrák karhatalmi egységek a legnagyobb eréllyel fogták a nyomozáshoz. Ahhoz, hogy a nyomzásnak sikere legyen, mindenekelőtt elzárták a határ minden átkelési pontját és így ma Tirolon át nem lehet Olaszországba jutni.

Az olasz határterületeket azért zárták el, mert megállapították, hogy

a fogoly-rablók nem Bajorország felé, hanem Olaszország felé szöktették meg Hofert.

Az eddigi nyomozás kétségtelenül lezárta, hogy az autó Vinaderstói keletre Obenberg völgyén keresztül menekült. Nem ment azonban a határ fővonalán át, hanem elhagyatottabb utakon át nekivágott az autó a magas határhegyeknek.

A nyomozásban rendőrkutyák is részt vettek, amelyek a nyomon haladva Vinadersig pontos utmutatással szolgáltak, onnan azonban minden nyomot elvesztettek.

Kusstatscher, nemzetiszocialista volt a fogoly-rabló

A nyomozó hatóságok kétségtelenül megállapították azt is, hogy a tett értelmét szerzője és végrehajtója egy Kusstatscher nevű nemzetiszocialista volt.

A Kusstatscher néhány nappal ezelőtt szabadult az innsbrucki tartományi törvényszék fogházából, ahol államellenes cselekedetek miatt három hetet ült.

A portás nagyon jól ismerte és azért engedte be a kapun át és a két Heimwehr egyenruhás öltöztetett segédrendőrnél várt egyet, mert az hitte, hogy Kusstatscher ismét letartóztatott és bevezényelték a fogházba.

Igy jutottak a merénylet az épületbe és a fogházba, ahol a fogházfelügyelőt és a fogházőrt erőszakkal elkábították. Ezek a fogházőrök több mint egy órán át tartózkodtak a fogházban, cselekedtek.

A dologban az a legérdekesebb, hogy mivel a fogházőrök eszméletlenek voltak, az innsbrucki törvényszék fogháza tulajdonképpen több mint egy órán fegyőrök nélkül állott és még sem szökött el egyetlen rab sem. Ennek az az oka, hogy a fogoly-szöktetés olyan csendben követték el, hogy az alvó rabok nem ébredtek fel és így nem szöktek meg.

A LAKOSSÁG SEGITI A MENEKÜLTÖKET

A nyomozást nagyon megnehezíti, hogy a lakosság tagadhatatlanul a menekülő fogoly-szöktetők pártján áll. Egyrészt azért, mert a lakosság egyrésze ugyanakkor nemzetiszocialista, másrészt pedig azért, mert zseniálisnak tartják, ahogyan az innsbrucki hatalmas fogházból Hofert

kiemelték és ezért a szöktetők menekülését kívánják.

Vannak olyan jelek is, amelyek szerint hatósági személyek is közrejátszottak abban, hogy a szöktetők menekülni tudjanak.

Bécsből egyébként egy rendkívüli bizottság szállt ki Innsbruckba és a helyszínen személyesen akar meggyőződni arról, hogy ez a példátlan szöktetés hogyan sikerülhetett, kik azok, akik ezt elősegítették.

540 millió értékű búzát és árpát szállít Románia Németországba,

ahonnan 430 millió értékű festék és gyógyárut veszünk át

Bukarest, augusztus 31.

A kereskedelmi minisztériumban szerdán délelőtt aláírták a román kormány megbízottai és a Farbenindustrie német vegyészeti gyár kiküldöttjei a román exportgabona egy részének megvásárlására vonatkozó egyezményt.

A megállapodás értelmében a német kon-

zorcium kötelezi magát arra, hogy 1934. január elsejéig a piaci árnál 10 százalékkal magasabb áron 10 ezer vagon búzát és 40 ezer vagon árpát, illetve kukoricát vesz át. Az átvett árú értéke mintegy 540 millió lej.

A Farbenindustrie a termények ellenében anilinfestékeket és gyógyárut fog Románia

Olcsó társasutazás Budapest-Bécs

Szeptember 10—18.

Rendezi a B. L. utazási osztálya. — Jelentkezéseket elvesz a B. L. kiadóhivatala.

RÉSZLETES TUDNIVALÓK:

Indulás Brassóból szeptember 10-én, hajnali 1 órakor.

Érkezés Budapestre, Nyugati pályaudvarra délután 6 órakor (középeurópai idő).

Indulás Bécsbe szeptember 13-án délután 1.45 órakor.

Vissza Bécsből szeptember 15-én délután 6 órakor.

Indulás Budapestre szeptember 17-én éjszaka.

Érkezés Brassóba szeptember 18-án éjjel.

Aki a bécsi utazáson nem akar résztvenni, módjában áll az egész idő alatt Budapestben tartózkodni és szeptember 17-én éjszaka az ott megadandó időben csatlakozni a társasághoz.

Részvételi díjak: Brassó—Budapest—Brassó gyorsvonat III. o. számított ülőhellyel, vizummal együtt 1670 lej.

Bukarest—Budapest—Bukarest 1860 lej.

Bécsi ut: Budapest—Bécs—Budapest gyorsvonat III. o. számított ülőhellyel, osztrák és még egy magyar vízummal együtt 1180 lej.

Ellátás szórakozások: Budapest és Bécsben kitűnő penziókban lakást és teljes ellátást (napi háromszori étkezés) adunk naponta 260 lejért.

Szórakozások (sétahajózás, autókár, színház stb.) nagyon olcsó részvételi díjakért Budapest és Bécsben a vezetőknél válthatók ki.

Kollektív utlevél: Akiknek nincs érvényes egyéni utlevelük, azokat beírja a rendezőség kollektív utlevelébe, a következő beadandó iratok alapján:

Férfiak: Személyazonossági (certificat de identitate), állampolgársági igazolvány (cer-

tificat de naționalitate) közjegyzőileg, vagy jegyzőileg hitelesített másolata. 18—48 éves korig utlevélhez szükséges katonai igazolvány, melyet mindenkinek a körletéhez tartozó Cercul de Recrutare a katonai igazolványa alapján állít ki. Mindezek felül szükséges még 3 fénykép, legalább 6x6 cm. nagyságban.

21 éven aluliaknak szükséges szülői beleegyezés. Ez a közsegi, vagy városban közjegyzőnél hitelesítendő és fenti iratokhoz csatolandó.

Nők: Személyazonossági és állampolgársági igazolvány, 3 fénykép, legalább 6x6 cm. nagyságban. Férjes asszonyoknak és 21 éven aluli lányoknak mindezekhez még férji, illetve szülői beleegyezés is szükséges. A kitöltés a közjegyzői, vagy jegyzői hitelesítés után fenti iratokhoz csatolandó.

18 éven aluliak, amennyiben nincsen még kéznél személyazonossági bizonyítványuk, annak helyettesítésül elégséges, ha a többi iratai mellé egy születési bizonyítványt másolatban mellékelnek.

A kollektív utlevelébe való beírás illetéke külön 460 lej.

Végző jelentkezési határidő kollektív utlevellel utazóknak szeptember 2, másoknak szeptember 5.

Jelentkezés alkalmával az iratok beszolgáltatásán kívül 500 lej előleg fizetendő a jelentkezési helyen, a B. L. kiadóhivatalában.

A társasutazás résztvevői Budapestben mindennemű társasutazási ügyben (érdeklődések, felvilágosítások, olcsó szórakozási lehetőségek stb.). Az Est utazási irodájába, VII. Erzsébet-körut 18—20. fíradjanak.

részére szállítani. Románia 430 millió lej értékben vesz át ipari anyagot a német konzorciumtól.

A 110 millió lej különbséget a Farbenindustrie a Banca Naționalăhoz devizában fizeti be.

A német konzorcium hírek szerint ajánlatot tett a román kormánynak 700 vagon tojás kivitelére is.

Lapzártakor jelentik:

EGY SENZACIÓS VALÓPÖR

Patsy Ruth Miller, a híres amerikai filmcsillag, aki 4 hónap óta a magyar fővárosban tartózkodik, valókeresetét nyújtott be férje, Taylor Garnet hollywoodi filmproducer ellen. A házastársak közös megegyezéssel válnak.

KIHALLGATTAK A „KÉTÉLTŰ” PARISI LEÁNYT

Páris, augusztus 31.

Violette Rosierast, a „kétéltű” párisi leányt, aki szüleit megmérgezte, szerdán kihallgatták a rendőrségen. A szülőgyilkos leány elmondotta, hogy édesapjával 6 év óta bűnös viszonyt folytatott. Annak a hírek, hogy édesanyja, akinek kevesebb mérget adott, életben maradt, a leány láthatóan örült.

A rendőrség egyébként a leány anyját is kihallgatta, aki elmondotta, hogy azt a vádat, amely szerint férje és leánya között tiltott kapcsolat volt, a leghatározottabban viszáztasítja.

GENF ISMÉT DOLGOZIK

Genfi jelentések szerint a Népszövetség főtitkársága szeptember 22-ére összehívta a Népszövetség nagytanácsát. A nagytanács három napig ülésezik. Szeptember huszonegyedikén kezdődik meg a Népszövetség őszi nagy közgyűlése. A tanácsüléseken a norvég miniszterelnök elnököl.

TÖMEGSZERENCSETLENSÉG OSLOBAN

Oslo, augusztus 31.

Sulyos tömegszerencsetlenség történt Oslo közelében, a Sungrauland szigetek környékén, ahol a tengerészet nagyszabású hadgyakorlatot tartott. Az egyik páncélhajó ágyúja „visszafelé sült el” és a fedélzeten szörnyű pusztítást végzett. Egy tisztet és hat matrózt, akik az ágyú körül állottak, darabokra tépett a szétrobbant lövedék. Az ágyugolyó szilánkjai egy tisztnek a jobbkarját többől levítették, egy kadettet pedig megvakítottak.

HINDENBURG

ma Neudeckből visszaérkezett Berlinbe. A német elnök azért tartózkodik a fővárosban, hogy fogadja azt a hét új követet, akiket a legutóbbi hetekben Berlinbe neveztek ki.

A követek fogadtatása ma meg is történt. Hindenburg előtt megjelent és bemutatta megbízó levelét az új magyar követ, Masi-revics Szilárd is.

GRATZ GUSZTÁV FÜGGETLEN AKAR LENNI

Budapesti jelentések szerint Gratz Gusztáv, volt magyar külügyminiszter ma Gömbös Gyula magyar miniszterelnöknek bejelentette, hogy kilép a nemzeti egység pártjából. Gratz kilépését azzal indokolja, hogy szabadon és függetlenül akar hozzászólni Magyarország politikai és gazdasági kérdéseihez. Ez a szabadsága így, a párt keretein belül, nincs meg.

A KASSAI LETARTÓZTATÁSOK

A kassai letartóztatás ügyében — melyről lapunk más helyén számoltunk be — ma délután Németh János zólyomi gimnáziumi tanárt szabadlábra helyezték. Ennek ellenére is a cseh lapok azt állítják, hogy Németh egyike volt azoknak, aki a legközelebb állott Bazovszkyhoz és akik a tót elszakadási mozgalom egyik vezérének kell tekinteni. A cseh hatóságok egyébként széleskörű nyomozást indítottak, hogy megállapítsák azoknak a neveit, akik a nagy Pribina ünnepségét megzavarták.

EGY NYUGALMAZOTT TABORNOK ÖSSZEVAGDALT EGY SZÁZADOST

Ma délután Budapest az Andrássy-uton sétált vitéz Keresztényszigety Sándor nyug. magyar tábornok Kaiser Lajosnéval, Kaiser nyugalmazott magyar százados feleségével. A százados már régebbi idő óta féltékeny a tábornokra, aki az asszonynak hevesen udvarolt. Mikor a százados a sétáló párt meglátta, elfutotta a düh és botjával a tábornok felé akart sujtani. A tábornok egyenruhában volt, kirántotta kardját és össze-vissza vágta támadóját, a féltékeny férjet. A sulyosan sebesült Kaiser Lajos kórházba szállították.

MEGYERI ELLA:

FORGÓ SZINPAD

Budapest, augusztus

Ismered a pánikot, a páni félelmet, amelyet Pán istenről, a természet őseréről neveztek el így, annyira rejtélyes és elsöprő erejű?

Bebarangolhatod a félvilágot, utazhatsz expresszen és repülőgépen, luxus-hajón és teveháton, sinzettel és tengeralattjárón, végignézhetsz szenzációkat és úgynevezett „nagy élményeket”, amelyekről hasábokat ír össze a sajtó — s lehet, hogy végül is itthon, egy nyárpolgári vikend eseménytelenségében találkozol vele, ahogyan velem történt a múlt vasárnap...

A Balatonra kocsiztam le s miután az összes élvezeteket fenéig ürítettem, még mindig ásitott két lyukas óram. Ragyogó idő volt, a parton éppen indulást dudált egy „filléres hajó”, hát hirtelen beugrottam a „filléres utasok” közé... és találgattam: ugyan hogy hívnák most őket, ha annak idején el nem kerestem a „Filléres Gyors”-ot? Csendesen uszkáltunk Tihany felé, csupa jókedv volt a szép fehér hajócska, fogyott a sör, a spriccer a hazai rántottcsirkék mellé — s oly jól esett a kis szél a déli hőségben. Fűrés után egyszerre elzöldült a víz s Tihany előtt már ugyancsak bukdácsoltunk. Nem baj, a másfélóra alatt, amit itt töltünk, ugys megfordul az idő! Éppen ellenkezője történt: a szelid tó haborgó tengert játszott, zugott, bugott, csapkodott... s a hajó visszhangzott a nevetgeléstől, amivel az utasok a nyakukba ömlő hullámokat fogadták, mint külön ráadást a programra...

Magunk voltunk az egész Balatonon, a tántorgó kis hajó a tántorgó emberekkel.

kel. A jókedv fokként alábbhagyott és feltűntek az első tengeribetegség. Félóra múlva csupa falféher arc meredt a habzó-sistergő vízre, amely zuhogott és lövellt szerteszét, mintha óriási szódás-üvegeket spricceltetne valaki a mélyben. Már régen meg kellett volna érkezniük, még alig vánszorogtunk el a tihanyi parttól s a helyzet percről-percre rosszabbodott. A tó közepétáján a hullámok örvényekké szilajodtak, csupa forgó-keringő tölsérszájja, amelyek yoyoszerűen pörgették, dobálták a hajót. Mellettem hangzott el az első sikoly, egy kövér asszonyság szájából, amikor a kis gőzös oldalvást csaknem rásimult a vízre. Rögtön egy másik nő is jajgatni kezdett s automatikusan a két szomszédja is... egy szék felborult, egy gyerek hangos sirásra fakadt s egy kisfiú folyton azt üvöltötte: „A kosarat! A kosarat! Jaj, a kosarat!” A többi már nem győztem figyelni, mert most már egyetlen összevisszakiabálás, hangzavar, fejevesztettség volt az egész embercsoport, elejétől-végig forrt, zugott, sikoltott és sirt az egész hajó — tulajdonképpen miért? Senki se tudta! A pánik, mint földalatti tűz, harapódzott el egyszerre... felbukkant itt is, ott is, egyik szájából másikkba adta a sikongást, az elharapott jajsztót a fedélzetről átvette és folytatta valaki a szalonból, anélkül, hogy csak sejtette is volna, miért remélődik s és miért az, akitől ezt a rémületet átvállalta... A pánik minden szimptomája ott röpdösött és vibrált körülöttem, pontos, éles miniatűrben megtalálhattam a nagy hajókatasztrófák már giccsé vált sablonját és típusait, hangosan imádkozó gyerekektől a földön fetregő hisztérikáig, a félholt feleségét némán átölelő férjtől az összebujt és maguk elé meredő szerelmesekig, kéztördelőktől az apatikusan elszántakig, menekülni akaróktól a földbegyökerezettekig, lázadóktól a fatalistákig... még olyanok is voltak, akik egyszerre a konyakra vetették magukat, ahogyan a Titanic-film bármelyik jelenetében láttuk... Soha ilyen közlőből a pánik arcába, a tömeghisztéria lélektanába még nem néztem. Soha így még meg nem értettem: nem kell messzire menni élményekért, a legnagyobb dolgok néha házhöz jönnek s a filléres hajó gyakran érdekesebb, eseménydusabb, mint a negyvezertonnás uszó palota...

Szerkesztői üzenetek

Magánlevélben nem válaszolunk. Kéziratokat nem őrzünk meg. Eredeti okmányokat ne tessék beküldeni, mert azokat felelősséget nem vállalunk.

— Hü olvasó. Nem tudjuk kérdésed megválaszolni, mert levelezőlapját nem bírjuk kiolvasni. Mindössze annyit tudunk belőle kihámozni, hogy valamilyen iskoláról érdeklődik, de azt, hogy milyen iskola érdekli, nem lehet irásából kiolvasni. Kérjük, ismételd meg levelezőlapját, N. S. Szatmár. Szatmáron a B. I.-at egyedül Baradlai László hírlapíró képviseli. Viszsaéltek ugylátszik, a nevünkkel. Tessék a kérdéses ügyben Baradlai Lászlót felkeresni, aki minden bizonnyal rendelkezésre áll. — K. F. Tasnádszántó. Intézkedünk, hogy a kért terményárakat rendszeresen megkapjuk. Néhány nap múlva közölni fogjuk azokat. — Felekezelnélküli, Felsősfalva. Egészen csudálatos dolog, amit Ön megír. Szinte el sem tudjuk képzelni, hogy a hatósági személyek még ma sem tudnák, hogy a felekezelnélkülség éppen olyan elismert állapot, mint amilyen az a helyzet, ha valaki valamely bevett és elismert felekezethez tartozik. Nagyon érdekes levelet köszönjük. Alkalmadtán adatait felhasználjuk. — Sportklub. Ha úgy hiszik, hogy szabályellenességek történtek, tegyenek az elnökségnél panaszt. Az elnökségnek azokat, akik a pénzkézeléssel felelősek, elszámolásra kell bírni. Ha ez az eljárás sem vezetne eredményre, kérjenek attól a Districtől revizort, amelyhez az Önök klubja tartozik. Ha levelet aláírták volna, foglalkoztunk volna az esettel. Így névtelen „feljelentés” alapján nem írhatunk az esetről semmit. — K. I. Temesvár. Fürdőhelyet nem ajánlhatunk. Nem vagyunk orvosok és ha még azok is lennének, nem ismerjük az Ön egészségi állapotát. Minden fürdőhelynek más és más a hatása és így nagyon rosszul teszi, ha orvos tanácsa nélkül választja ki azt a helyet, ahol gyógykezelni akarja magát. Ami viszont a nyaralótelepeket illeti, azért nem tudunk különbséget tenni, mert Erdélyben annyi a szép hely, hogy dönteni sem lehet. Ismerőseink érdeklődnek, olyanoknál,

akik már kipróbálták egy-két jobb délyi nyaralótelepet. — Oltmelléki. Levelezőlapját nem értjük. Megjelent Söt reflexiója is megjelent már. — „B. l.” 1. Ha a hirdetés jellegével adja fel a jellegre beérkező leveleket a kiadóhivatal megörzi és néhány nap múlva, mikor erre a jellegre már további ajánlat nem érkezik, a beérkezett ajánlatokat postán Önnek megküldi. A hirdetések árát előre kell fizetni, annak a levélnek bélyegköltségét is, amellyel a kiadóhivatal a beérkezett ajánlatokat Önnek megküldi. 2. „Casuja postalá” magyarul annyit jelent, mint „Postafiók”. Nagyobb cégek és vállalatok a postán fiókot bérelnek és a postai elosztó nem a levelezőhordó útján kézbesíti ki a bérletnek a postáját, hanem beosztja azt a bérletfiókba. A fiókban kulcsa a bérlet kezében van, aki ezzel a kulccsal a nap bármely szakában megnézheti postafiókját és az oda beosztott leveleket kivetheti. — L. Lajos, Budapest. Nagyon érdekes jamboree képeket ír meg, de már nem tudjuk közölni. A megnyitás napjáról szól az Ön tudósítása, erről a napról meg már Benczel Béla kiküldött munkatársunk réges-régen beszámolt. Figyelmét nagyon köszönjük. — R. S. Szélné. A Magyarországon nosztrifikált hadikölcsönkötvények bizonyos minimális értékkel bírnak és a budapesti értéktőzsdén és a magánforgalomban forgalom tárgyát is képezik. A nosztrifikálás annak idején az eredeti jegyzővel szemben eszközöltetett és még valószínű, hogy az ilyen jegyzéseket, illetőleg az ebből származó törvényeket még szigorú revízió tárgyává teszik, mert Magyarországon azok, akik egész vagyonukat hazafiás áldozatkészségből hadikölcsönkötvényekbe fektették, bizonyos kárpótlást igényelnek a magyar államtól kamatszolgáltatás, vagy más fizetés címén és már erre esetek is fordultak elő, hogy ilyenek bizonyos kamatfizetésben is részesültek. Az utódállamokban a hadikölcsönkötvények ezidőig értéket nem bírnak és forgalom tárgyát nem képezik.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékünket

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%-os engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Szalonok, matracok, jutányosan beszerezhetők. Mindennemű kárpitos munkák. Hosszú-utca 39. 12613

Kis AUTÓ és nagy turakcsi, — esetleg csere, — jutányosan eladó. Nikesch autóműhely, Brassó, Hosszú-utca 14. 12545

Jókarban levő motorkerékpár, oldalkocsival kerestetik. Ajánlatok J. Teindel céghez, Brassó, Károly király-utca 53. 12627

Lakás

Két iskolágyerek privát háznál elsőrendű ellátást nyer. Cím 12630. sz. a. a kiadóban.

Különbejárati 2 szoba, belvárosban 1-2 fiatalembernek fürdőszobával, esetleg ellátással kiadó. Cím 12581. szám alatt a brassói kiadóban.

Két szoba, konyha, füves verandával, ugyanott üzlethelyiség kiadó. Katalin-utca 31. 12547

2 szoba, 1 konyha és 1 szoba, 1 konyha október elsejéig kiadó. Bővebbet: Brassó, Vár-utca 86. 12626

Szovátfürdő, Siesta üdülőben, szeptembertől lakás, ellátás személyenként 100 lej.

Csinosan butorozott különbejárati szoba belvárosban szeptember 15-től kiadó. Cím 12628. szám alatt a brassói kiadóban.

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv. stb. Ára színes borítólappal 30 lej.

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Zombolyától Gyergyóig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetéseknél közli.

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige-
regozási táblával. Írták: Dr. Hegedűs és
dr. Latzkó. Ára kötve 144.— lej.
ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Írták:
dr. Latzkó H. Ára kötve 144.— lej.
NÉMET NYELVTAN. Írták: Altai R. Kezdek-
nek kulccsal. Kezdeknek I. rész 144.— lej.
Haladóknak II. rész 210.— lej.
DLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Írták: dr.
Fenti R. Ára kötve 144.— lej.
Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, ma-
gántanulásra igen alkalmasak.

Schidlöf dr.: „1000” szó-
gyakorlott módszere világnyelveknek magán-
uton való tanulására. Szakértői véleménye
szerint Schidlöf dr. módszere a magántanul-
ást teljesen új mederbe terelte. Kapható:
Német nyelvtan, vázalkötésben 180.— L
Francia nyelvtan „ 180.— L
Angol nyelvtan „ 180.— L
Olasz nyelvtan „ 240.— L
Spanyol nyelvtan „ 240.— L
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Felolásszerkesztő: Kocsis Béla

Az ideges gyermek

IRTA: DR. KORWIN WEXBERG
FORDITOTTA: TAKACS MARIA

Az idegesség megelőzésének és gyógyítá-
sának vezérfonala, szülők és nevelők ré-
szére. A nevelés új módszerei.
Postaköltség 20.— Lei. Kapható a Brassói
Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-
utca 56-58. az udvarban.

ARA 75.— LEI

Sz. 176—1935.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

A zágoni „Bóta” közbirtokosság köz-
hírré teszi, hogy Barcan, (jud. Braşov)
község mellett a bodzai vasúti állomástól
circa 6 km. távolságra lévő erdőben lete-
melt 850 mtr. prima hasáb bükküzifát és
95 mtr. dorongfát zárt írásbeli ajánlat
alapján nyilvános árverésen készpénz-
fizetés ellenében egytömegben elad.

Az árverés Zágonban, a közbirtokosság
hivatalában 1935 szeptember 20. napján
délután 11 órakor lesz megtartva.
Eredménytelenség esetén 1935 szept.
30-án délután 10 órakor a helyszínén lesz
a fa kisebb tételekben — nyilvános szó-
beli árverés útján eladva.
Feltételek a birtokosság hivatalos he-
lyiségében minden hétfőn délután 9—11
óra között megtekinthetők.

Zágon, 1935. aug. 28.

Albu Gyula sk. Bartha Samu sk.
birt. elnök. birt. jegyző.

Értesitem a né. vevőközönséget, hogy 1933 szeptember 1-én, pénteken a központi huscsarnokban (bejárat a Hirsch-er-utca felől), a 22 és 23 sz. árusítóhelyen

mészárszéket

nyitok, ahol minden e szakmába vágó cikk, mint marha- borjú- és disznóhus, valamint az ismert Witting-féle kolbász, füstölt kolbász és májas-
hurka kapható.

Üzleti elveimnek megfelelően csak „elsőrendű árut” fogok tartani a legolcsóbb napi áron.

Brassó.

Teljes tisztelettel:
WITTING FERENC

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.